

talaia

agrupació excursionista
VILANOVA I LA GELTRÚ

REVISTA D'EXCURSIONISME

Núm. 267 - GENER-FEBRER-MARÇ 2000

TECNICS

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

Picapedrers, 3 - Tel. 93 814 32 46
VILANOVA I LA GELTRÚ

NOUS
CURSOS

MATRÍCULA
GRATUÏTA!!!

CURSOS HOMOLOGATS PER L'A.E.C.E.I.

Introducció als ordinadors

MSDOS - Windows 3.11 - Windows 95

OFIMÀTICA: Word - Excel - Access - Powerpoint

PROGRAMACIÓ: C - Pascal - Visual Basic - Basic

C++ - Delphi

DISSENY: AutoCAD - PageMaker - CorelDraw -

3D Studio - Photoshop

MECANOGRAFIA: per ordinador i convencional

Classes particulars i per a empreses: i, a més,
CURS AVANÇAT A LA XARXA INTERNET

BEEP

ORDENADORES

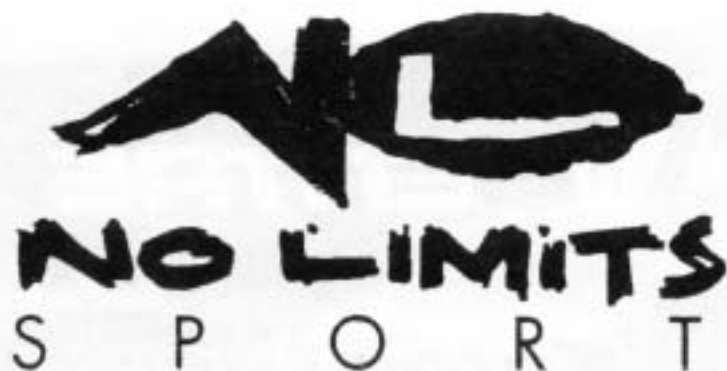

Concessionari oficial:

EPSON COMPAQ TOSHIBA ZENITH RICOH

Tota classe de consumibles
i material d'informàtica

C. de l'Aigua, 14
Tel. 93 814 12 96
08800 Vilanova i la Geltrú

NO LIMITS SPORT

Estem amb tu

10% dte. per a tots els socis

Vilanova i la Geltrú
Rbla. Ventosa, 3-5
Tel. 93 815 50 98

Vilafranca del Penedès
C/ Santa Digna, 3-5
Tel. 93 817 21 50

FERÓPTICA

Professionals de la visió

EL PERQUÈ DE LA QUALITAT

EL PERQUÈ DE LA VARIETAT

EL PERQUÈ DE MOLT MÉS

**LA PARELLA DE VIDRES DE
SOL GRADUATS 4.900 PTES.**

Rambla Principal, 55 (Bulevard Diana)

08800 Vilanova i la Geltrú

c/. **CAPUTXINS, 36**
VILANOVA I LA GELTRÚ

**ELS VOSTRES RODETS
FOTOGRAFICS REVELATS EN 1 H.**

VIDRES VILANOVA

roure

TALLER D'ALUMINI I VIDRE

Av. Eduard Toldrà, 73
Tel. 93 893 61 34
Fax 93 893 17 96

OFICINES I VENDA

Pare Garí, 41 - Sant Onofre, 45
Tels. 93 893 15 92 - 93 893 87 07
Fax 93 893 17 99

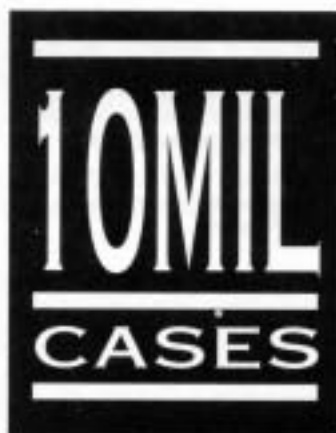
EQUIPAMENT TÈCNIC ESPORTIU

C/. Galileu, 64 - Telèfon 491 49 98 - 08028 BARCELONA

BUS - 52 - 53 - 56 - 57

 L1 - L5 Plaça de Sants

 L3 - L5 Sants Estació

*Les millors finques
al millor preu*

C/ Manuel de Cabanyes, 14 (a 59 m de Correus) - Tel. 93 814 43 33 - VILANOVA I LA GELTRÚ

Carrer Comerç, 4
Tel. 93 893 12 57
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702
<http://www.teleline.es/personal/aetalaia>
a/e: aetalaia@suport.org

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern
Federació Catalana de
Càmping i Caravàning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

GENER - FEBRER - MARÇ 2000 • Núm. 267

EDITORS

Agrupació Excursionista
Talaia

PRESIDENT

Antoni Castelló i Ricomà

SECRETARI

Andreu Ferrer i Paterna

CONSELL DE REDACCIÓ

Josep Blanes i Minguez
Salvador Butí i Papiol
Blanca Forgas i Puigvert
Carles González i Nogués
Agustí Poch i Parés
Joan Raventós i Hill
Jordi Vidal i Simon

IMPRESSIÓ

Gràfiques Llopert
C. Sant Antoni, 63
Sant Sadurní d'Noya
Tel. 93 891 03 12
DIPÒSIT LEGAL
B-24.619-90
PREU DE VENDA
500 PTA
TIRATGE
600 exemplars

Foto portada:

L'Israel Prieto al llarg clau de la cascada de glaç Davidoff, a
la vall de Fournel (Alps Maritims).

Autor: Xavi Perelló

Els articles publicats en aquesta revista expressen l'opinió dels autors i no reflecteixen necessàriament la de la Junta Directiva de l'Agrupació ni la del Consell de Redacció. En tot cas, l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu parer a través de les editorials o en articles o notes signades per la Junta.

Els articles que apareguin en aquesta revista podran ser reproduïts, total o parcialment, sempre que es mencioni el nom de la revista, el títol de l'article i el nom de l'autor o autors.

Normativa per publicar articles a la revista Talaia

Els socis, amics i col·laboradors que vulguin publicar articles en aquesta revista, caldrà que tinguin en compte les qüestions següents:

El tema de l'article cal que estigui relacionat amb les activitats pròpies de l'A.E. Talaia.

Els articles han de ser inèdits i escrits correctament en català, en suport magnètic (disquet PC) amb indicació del programa i versió. S'adjuntarà al disquet una còpia impresa en paper on s'indicarà el títol de l'article i el nom i cognom (o pseudònim) de l'autor. En casos excepcionals, s'acceptaran articles escrits a màquina, en fulls DIN-A4 i a doble espai.

Els articles, amb les seves il·lustracions, no podran sobrepassar l'extensió màxima de 5 pàgines.

El nombre màxim d'il·lustracions per article no serà superior a 10.

Les il·lustracions fotogràfiques (en paper o diapositiva) hauran de tenir una bona definició. Els peus de les il·lustracions i el nom de l'autor aniran escrits en un full a part, precedits d'un número que es repetirà al darrere de la il·lustració corresponent.

Els articles s'hauran de lliurar al Consell de Redacció o a la Secretaria de l'entitat, com a molt a final del segon mes de cada trimestre: febrer, maig, agost o novembre.

Qualsevol canvi en aquesta normativa s'haurà de negociar amb el Consell de Redacció de la revista.

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

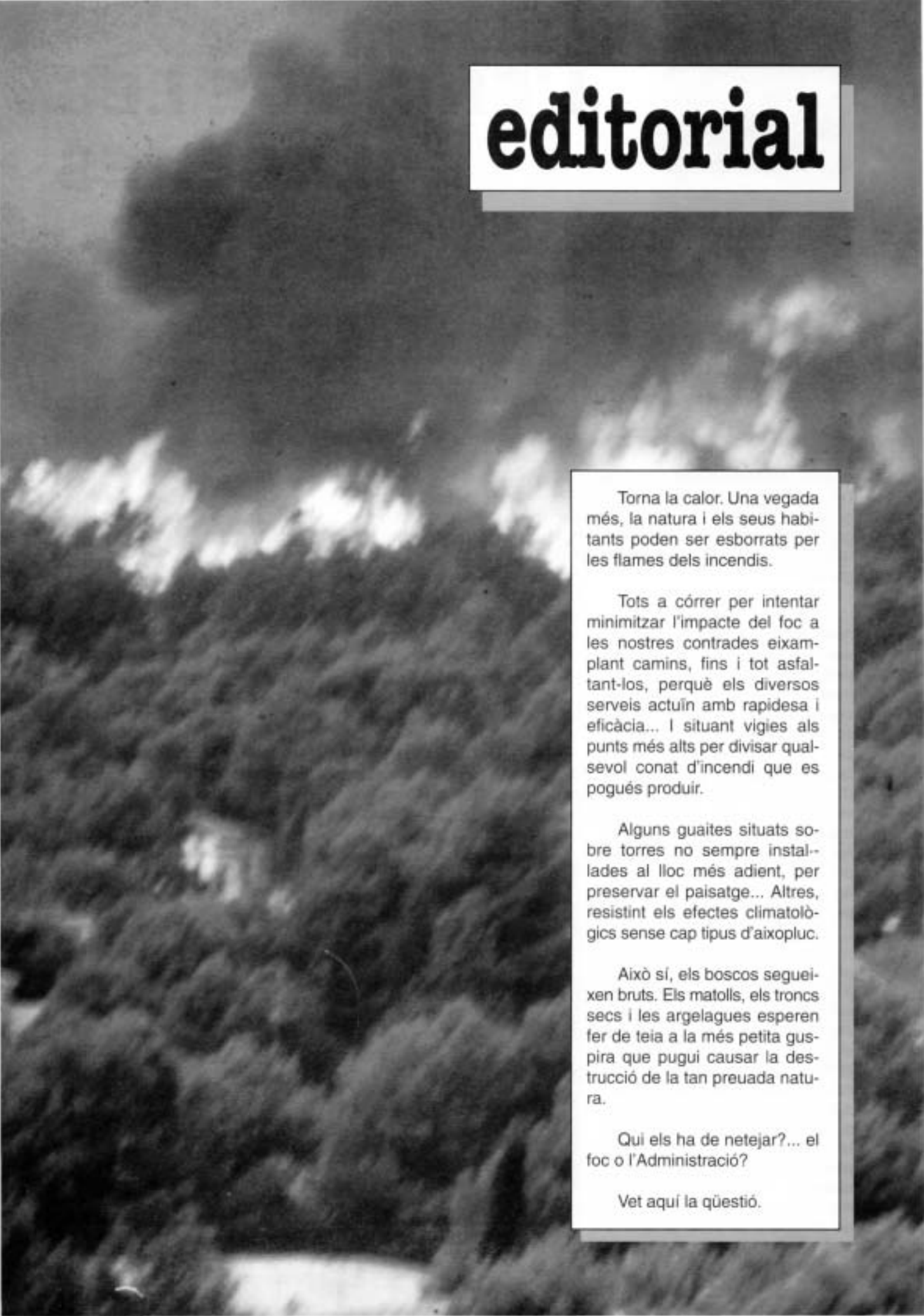
AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

SUMARI

- 5 **EDITORIAL**
Equip de Redacció
- 6 **L'ENCÍS DE LES GLACERES**
Antoni Ordóväs
- 9 **XII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ**
Josep Blanes
- 13 **PAÛLS-SERRA DE L'ESPIÑA-PAÛLS**
Retorn a la muntanya???
Salvador Baig
- 16 **42a MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ**
Manel Vidal
- 22 **CASCADES DE GLAÇ**
Xavi Perelló
- 26 **AL MESTRE I AMIC**
MANUEL SADERRA I PUIGFERRER
Instants inoblidables
viscuts al teu costat
M. Carme Barceló
- 30 **DE L'ALBA A LA LLUNA...**
Àngel Galisteo
- 33 **CRÒNICA DEL COTARRO TALAIENC**
Equip de Redacció
- 38 **L'entrevista:**
SALVADOR BUTÍ I PAPIOL
Josep Blanes
- 45 **DE NEU FINS ALS C...!!!**
Margarida Carbonell
- 48 **El hobby d'aquest hivern (38)**
L'OFICI DE CORDER -1-
Joan Lluís Sivill
- 52 **LA SERRA D'AUBENÇ**
Salvador Butí
- 55 **GR-3: La Catalunya interior**
SOLSONA-L'ASCENSIÓ
Blanca Forgas
- 58 **GR-3: La Catalunya interior**
L'ASCENSIÓ-VILANOVA DE L'AGUDA
Agustí Poch
- 61 **GR-3: La Catalunya interior**
VILANOVA DE L'AGUDA-OLIOLA
Agustí Poch
- 63 **NOTÍCIES I COMENTARIS**
Equip de redacció

editorial

Torna la calor. Una vegada més, la natura i els seus habitants poden ser esborrats per les flames dels incendis.

Tots a córrer per intentar minimitzar l'impacte del foc a les nostres contrades eixamplant camins, fins i tot asfaltant-los, perquè els diversos serveis actuïn amb rapidesa i eficàcia... I situant vigies als punts més alts per divisar qualsevol conat d'incendi que es pogués produir.

Alguns guaites situats sobre torres no sempre instal·lades al lloc més adient, per preservar el paisatge... Altres, resistint els efectes climatològics sense cap tipus d'aixopluc.

Això sí, els boscos segueixen bruts. Els matolls, els troncals secs i les argelagues esperen fer de teia a la més petita guspira que pugui causar la destrucció de la tan preuada natura.

Qui els ha de netejar?... el foc o l'Administració?

Vet aquí la qüestió.

L'ENCÍS DE LES GLACERES

Llarga espera havia de passar. Els somnis, però, forneixen la voluntat i fit a fit, encaixats, en poden aconseguir realitats. Tal n'era el fet per apropar-nos a la serralada pirinenca. Una mena de vigília imposada, una idea, aguantant el dia en què hom aniria a l'encontre d'una bella i desconeguda promesa. La peanya d'algun cim culminant, envoltat o protegit pel mantell misteriós d'una glacera.

Heus ací un terme, una denominació, una glacera, mot desueta en els cercles del quotidià parlar. Si un cas, agafat en algun tractat que estudia les glaciacions que s'han produït en diversos períodes de la història geològica de la Terra, la darrera de les quals, s'expandí fa uns milers d'anys. Un espai inhòspit, sense vida aparent, que en les zones muntanyoses, i des de l'antigor, fos tingut com un recinte prohibit per a la gent que, en el decurs de les edats, s'anaven establint pel territori.

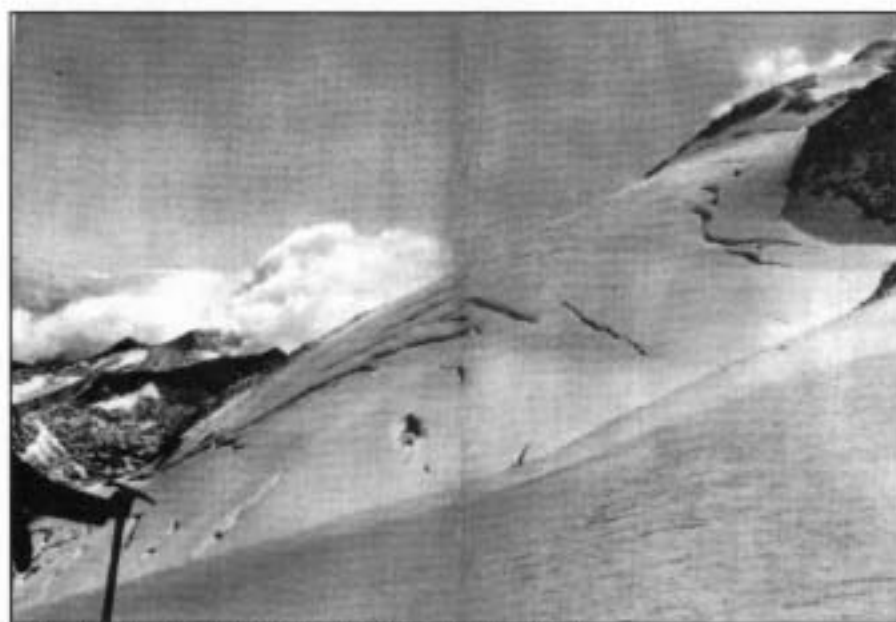
En el nostre entorn més proper, a primers dels 50 (del segle XX!), les referències que teníem sobre l'alta muntanya eren escasses. La notícia o el significat bé el podríem haver copsat d'algun llibret no gaire especialitzat. A la nostra ciutat, els comptats excursionistes que havien pres contacte amb el Pirineu Central abans de la contesa civil, ho feren com un afer més bé testimonial i, malauradament, hi mancava una permanent duració. El 1926, un grup de vilanovins va pujar al cim de

l'Aneto, i un dels participants, en Magí Mestres Estradé, relatà l'ascensió en un llibre publicat el 1951: *De Vilanova al pic d'Aneto*. Altres joves de la Secció Excursionista de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial de Vilanova i la Geltrú (l'Ateneu) anaven agafant experiència en la muntanya, però quan vingué el desastre col·lectiu del 36, es dispersaren els homes i trencà una continuïtat d'efectes ben positius per a la generació posterior, que amb cert retard hagué de reprendre, començant de zero, el mateix curs vers l'excursionisme.

Abastant en termes generals les ressenyes de les primeres ascensions als grans cims pirinencs, i durant unes dècades, aleshores se seguien les vies rocalloses, aresques que conflueixen en el vèrtex cobert, per tal d'evitar la temuda superfície de la glacera. Nous

temps i gent que anava deixant enrere els antics cànons van permetre vèncer obstacles amb seguretat, els quals abans pareixien insalvables. Llavors, s'anà perdent el temor a transitar per damunt l'aparent estable sòl d'aigua solidificada acumulada, engruixint espessors considerables a través d'immemorials hivernades, conservada per les baixes temperatures condicionades per l'altitud.

La glacera en si és una força potent, viva, que va erosionant els vessants de la muntanya, llimant tot el que troba al seu pas, arrossegant pedruscall i blocs enormes, formant ingents morrenes laterals, centrals, frontals. En les nostres muntanyes, actualment, l'efecte és més moderat, però el seu desplaçament no cessa, i és més accelerat segons sigui el declivi del seu recorregut.

Glacera i pic d'Aneto, 25 de setembre de 1920. Foto: C. Lana Sarrate

I arribà el dia. Després d'atènyer el Portilló Superior, en el massís de la Maladeta, a hora primerenca. En creuar el caòtic portell, es presentava a la vista, com un indret ignot, l'enlluernadora glacera de l'Aneto. Era una descoberta sorprenent, voltada entre la fantasia i la curiositat, i el secret respecte que se'n desprenia en el moment de prendre contacte amb la nívia extensió. I al fons, encapçalant el quadre, damunt la corba perfecta del coll de Coronas d'on arrenca l'últim repetjò, l'Aneto.

En la 'ratlla' dissortadament regressiva, el límit on començaven les neus perpètues, la glacera, fèiem una aturada, un reagrupament si la comitiva era nombrosa, per prosseguir vers el cim. Seguint una prescripció assumida, el grup es distribuïa en una o més cordades depenent del nombre que fos. Ens calçàvem els grampons, lligats amb unes cintes o corretges, que s'aflixaven si no s'hi posava cura. Vet aquí la importància, el necessari que són els cursets socials que donen les entitats excursionistes, perquè hom pugui moure's amb seguretat i soltesa per terrenys ben especials. Tanmateix, ens posàvem en el rostre (si no s'havia fet abans) un cosmètic protector vulnerable a la reverberació, tant si lluia l'astre solar com si no. Ah, compte! les ulleres fosques. Acomplertes aquestes disposicions, el grup s'encordava, es repartien les distàncies i s'encetava la marxa, obrint camí el més experimentat, a davant, en cas de neu recent, o seguint antigues traces d'anteriors seguidors. La cordada penetrava com una processó devocionària pels blancs costers dominats per crestes i agulles, custodiats pel sobirà de l'entorn. Quasi tothom duia piolet, més bé com un estri per temptejar una invisible esquerdada, fet improbable, però...

No totes les glaceres presenten les mateixes característiques. La de l'Aneto, la més extensa, gairebé, del Pirineu i, sens dubte, la

Esquerdada a la glacera de l'Aneto (setembre de 1920). Foto: C. Lana Sarriate

més concorreguda, no ofereix, però, dificultats massa rellevants. Tot i així, teníem la prevenció d'anar lligats, amb un nus de guia, amb un 'cordino' -en diem- de 8 mm, i si algun membre no duia grampons, es ficava al centre de la cordada. Aquelles cordes que usàvem a primers dels 50 eren de canem, i s'havia de tenir en compte que freguessin el menys possible la neu. Si es mullava la corda, quan baixava la temperatura s'enrigia i feia de mal manejar.

Les condicions de la glacera variaven d'un any a un altre, segons hagi estat en precipitacions, ensems si l'estiu és de sequera o

calorós. Aleshores, si et desviaves del senderó més fressat, més amunt o més avall podies observar aquestes fenedures que fascinen. Esquerdades, badadures de llavis oberts i irregulars. Arrambat amb precaució, descobries la penombra esvaïdissa d'unes parets cristal·lines que traspuaven fonedisses verdors o blavors, i rosats evanescents d'acord amb l'hora del dia en la declinació del Sol. El primer contacte amb aquell món glaçat desvetllava, si cal, més emocions en una avaluació superior a la intuïda. D'aspecte sempre canviant, de fulgors extrems, de xafogors pesants, evidentment a l'estiu. A voltes, gasos bonançencs impel·lits per l'aura deixa-

Antoni Ordovàs i Francesc Puigdomènech a la glacera de l'Aneto, el 3 d'agost de 1954. Foto: F. Puigdomènech

ven el calc, desdibuixat, trasmutat, voleiant alat pels relleus de la glacera. Un clos propici per concebre mites i llegendes arrezerats en les neus perennes.

Aquesta exposició retrospectiva de com anàvem a la muntanya amb uns medis força limitats no quadra gaire amb els criteris actuals. Desplaçaments lentíssims, restriccions de tot tipus, cercant, però, la llibertat per viure uns dies d'amarances muntanyenques. Una manera de procedir que fa somriure per la patent candidesa, en molts afers tècnics, també potser per un excés de prudència? Que no vol dir que anéssim esporuguits. La mancança de suports de tota mena podria ésser una motivació. Un ajut escaient si anava la sortida a maldades tot recorrent l'alta muntanya. Conceptes obsolets, antiquats, caducats. Sempre en constant evolució. Una capacitat per conèixer la múltiple fesomia d'una naturalesa sempre amb renovat carés.

Ara, als mesos estiuençs hi ha un moviment efervescent creuant la glacera. Un assalt massiu per assolir el cim, ben lloable si

això deixa un sediment de sensibilitat i estima del majestuós envolt. Sempre són temps nous, i ara es poden fer moltíssimes més activitats. Personalment, penso, però, que hi ha dinamismes que s'han d'anar paint a poc a poc.

Un país muntanyós és una benaurança per a la gent que l'habita, i també s'han de tenir en compte molts factors que poden sobreixir en negatius si són incoherents.

I tornant a les glaceres; po-

Esquerda a l'Aneto (1958). Foto: Antoni Ordovàs

dem imaginar-nos que als cims que hem conegut els manquesin les glaceres? Els cicles naturals són imprevisibles i les conseqüències no es poden preveure. En dades d'algun manual sobre el tema o de les primeres fotografies obtingudes de l'alta muntanya, hi ha evidència de la regressió de les glaceres. A nivell global del nostre planeta és una realitat constatada. En èpoques del passat remot ja ha succeït aquest flux i reflux de les glaciacions.

Ara, però, hi ha éssers intel·ligents que disposen de medis per manipular o intercedir en el lent procés d'una meravella de la vida. Si aquesta és la qüestió, en l'esdevenidor potser una multitud farà un dur judici vers la malversació d'uns indrets, d'un tot que heretarà. No faltarà documentació gràfica i escrita per demostrar-ho. Els cims, dins de tot, persistiran com deia una cançó de muntanya tantes vegades cantada.

Antoni Ordovàs
Gener del 2000

*XII
Caminada
Popular*

XII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Anada i tornada al dipòsit d'aigua d'Abrera

Sí, ja sabem que la XII edició de la Caminada Popular fou un bon èxit, i el que puguem explicar ara, ja no té gaire interès, però aquesta revista es vol fer ressò de la quotidianitat d'aquest acte, i en deixar-ne constància escrita, es vol ressaltar que ja fa dotze anys que el darrer diumenge de gener el te-

nim reservat, al calendari vilanoví, per realitzar aquesta multitudinària caminada. I esperem que, malgrat que es van esgotant les possibilitats de nous itineraris, puguem continuar oferint recorreguts que ens permetin fugir de l'entorn urbà i, si podem, traspasar l'encerclament que representen l'autopista i la va-

riant, visitant alguna de les cada vegada més escasses pinedes o fruit d'algun senderó carener, tot respirant l'aroma del romaní, alhora que puguem fer aquest saludable exercici de caminar al mateix temps que anem fent petar la xerrada amb els amics o amb altres coneguts, que possiblement no veies des de feia molts mesos. És per això que la Caminada compleix un bon objectiu, com és el de fer salut i relació social.

I si repasséssim l'itinerari? Doncs sí, perquè abans de dos quarts de nou del diumenge 30 de gener, el carrer del Comerç, davant el local de la Talaia, era un bullit de gent que entrava i sortia amb els relats i els plànols de la Caminada a les mans, tot comentant, saludant, rient o fent xerino-la, i... això sí, tothom impacient a l'espera que es donés el senyal de

Sortida de la Caminada pel carrer de Sant Pere. Foto: F. Casas

La Caminada passa pel davant de la sinia del Caçador. Foto: F. Casas

Masia modernista de Xoriguera. Foto: F. Casas

sortida. Un fort xiulet, amplificat pels altaveus, posà en marxa els 604 caminaires (i alguna dotzena de gossos) que, sortint pel carrer de Sant Pere, farien cap a la creu de terme dita d'en Xirivia i, pel camí Vell de Ribes i per davant la Sinia del Caçador, i més enllà pel davant de les pistes d'atletisme, passarien a l'altra banda de la carretera de Vilafranca, tot interrompent continuament el trànsit, fins i tot fent de guàrdia urbana alguna estona, perquè els nostres municipals no varen arribar a temps. Passada aquesta barrera, seguiríem el vell camí de Vilanoveta, que deixa de costat el Tanatori i ens faria arribar fins la masia Nova.

Aquí agafàrem la carrerada, en alguns sectors protegida per marges a banda i banda, fins que giràrem paral·lelament pel costat de la variant de la C-246. A l'alçada del torrent de Solers, vam passar pel túnel de la variant i poca estona més tard, enfilant-nos una mica, vam saltar pel damunt del passeig Eduard Maristany, una estreta carretera flanquejada per xiprers que uneix Solers amb la carretera de Sitges.

Durant una bona estona seguírem el camí entremig d'una pineda. Després vam tornar a enllaçar amb el camí Vell de Ribes on ja vam poder observar com l'extensa comitiva de caminaires -i la gran quantitat de gossos que l'acompanyaven- s'havia anat allargassant molt, i del primer a l'últim hi havia una bona estona de diferència. Després de deixar de banda Can Mironet, ens presentàrem davant del xalet modernista de Xoriguera, una edificació amb aires de castell de conte de fades, on un curt reagrupament permeté fotografiar aquella obra arquitectònica i, de pas, retrobar alguns companys que no havíem vist des de la sortida. Vam deixar aquest lloc i poca estona més tard vam creuar l'autopista per un pont, que ha permès continuar sense interrupció el vell camí de Ribes. Vam deixar a l'esquerra la masia dels Cocons, i ben a prop, enmig d'una gran clariana d'aquella extensa pineda, es féu l'atura-

Arribant al dipòsit de l'aigua d'Abreva. Foto: F. Casas

El Vicenç Carbonell donant explicacions a la gran concurrència. Foto: F. Casas

Aspecte del col·lapse de la carretera de Ribes, prop del Portal d'en Raleques. Foto: F. Casas

da de l'esmorzar. Aviat, la gent s'es-campà per tot arreu amb l'entrepà a la mà i el cul a terra, reunits per colles d'amics i fent petar la xerra-

da, endrapant alguna cosa comes-tible, ja era l'hora i hi havia gana. Una reunió de molt bon rotllo!

Tips i descansats, era qüestió de seguir endavant, ja que encara no ens trobàvem ni a la meitat del recorregut. Un camí amb pins al començament i més aclarit com més avall ens portaria per un altre sender de terra soldonenca, i després d'unes ziga-zagues per damunt d'algun marge enderrocat ens enfilàrem fins al punt més alt de la Caminada: a cent nou metres!, on finalment trobàrem l'anunciat dipòsit d'aigua d'Abrera. Allí, de nou, es renovaren les excuses que ja s'havien anunciat a la sortida: havia arribat una ordre de la companyia subministradora d'aigües, segons la qual no era permès visitar les instal·lacions d'aigua potable de Vilanova; tot això malgrat que la Mancomunitat de Municipis Penedès-Garraf, concessionària d'aquest servei, ja ens havia muntat un recorregut per les instal·lacions amb les explicacions i plànols corresponents. Possiblement es pensaven que els contaminaríem l'aigua o potser faríem malbé aquell dipòsit de 20 milions de litres! Què hi farem! Sort que el Vicenç Carbonell improvisà, a viva veu, una conferència explicatòria a tota la gernació de caminaires que s'havien concentrat a la placeta d'entrada de les instal·lacions.

A partir d'aquí, vàrem dirigir-nos, per un curt sector de la carretera de Ribes, en direcció al Portal d'en Rafeques... això sí, com que tothom va sortir de cop, la carretera va quedar col·lapsada immediatament, la qual cosa impedia circular als pocs vehicles que per allí hi havia. Durant uns minuts d'aglomeració, es va haver de vigilar la carretera constantment, mentre es derivava cap a la dreta per un estret corriol que s'endinsava per una espessa pineda. Va costar molt de temps fer passar tothom pel corriol en una llarga fila, d'un en un, i això repercutia en l'acumulació de la carretera. Més enllà deixàrem el bosquet de la Serra, tot tancat amb una malla metàl·lica per protegir de les indiscrecions els executius americans que allí descarreguen la seva adrenalina per tal de relaxar-se. Vam continuar pel costat de frondoses pinedes, en el camí que ens por-

Una breu aturada davant de Can Martí. Foto: F. Casas

La Torre del Vequer. Foto: F. Casas

La Caminada mig aturant-se a la nova rambla de la urbanització del Llimonet. Foto: F. Casas

taria a Solers, però aviat va aparèixer l'autopista i la vam seguir paral·lelament. Finalment, i després d'unes giragonses, vam enllaçar

amb el GR-92 i de seguida passàrem pel túnel de l'autopista. De nou, la comitiva s'havia allargat excessivament entre el començament i

L'Oriol Ventosa enganxat "in fraganti" amb el porró als dits. Foto: F. Casas

el final, però la caminada no s'aturà, fins i tot passà de llarg davant de Can Martí, també dit Can Girabals, on estava previst fer un reagrupament. I com els caminaires no tenien aturador, al cap de poc passàrem pel davant de can Parés des d'on vam divisar ja la Torre del Veguer, una altra edificació amb estil de castell i amb una restauració neogòtica, tot i que, realment, els seus inicis són del segle XIV.

La pista continuava sense deixar el GR-92 -cal dir que també és el camí Ral-, i a la dreta vam deixar de banda la masia d'en Samà. De seguida ens introduïrem en una nova zona industrial, just davant l'empresa Venca, que ens portaria a creuar, per sota de la carretera de Vilafranca, un nou pas recentment creat per accedir a aquesta zona. Tot seguit vam entrar al polí-

gon de la Masia d'en Frederic, però relatar-vos aquesta arribada... la veritat és que no suggereix gaires explicacions. Amb un dia de sol esplèndid, els caminaires van marxar relaxats fins a l'entrada de Vilanova, una majoria dels quals, probablement, descobriren per primera vegada aquestes noves zones urbanitzades. Així doncs, anàrem deixant enrere la masia de la Monja, la masia d'en Barreres, la fàbrica Griffi i la barriada del Tacó, per girar tot seguit cap a la dreta en direcció a la nova rambla de la urbanització del Llimonet, la qual

Vermut de cloenda de la Caminada, davant el local social. Foto: F. Casas

comença a estar curulla de blocs de pisos. En aquest punt, la Caminada ja era una mica el "campi-qui-pugui" i la impaciència d'alguns desbordà el reagrupament del Llimonet i tothom va passar per on va poder, encara que la majoria va acabar fent cap al local de la Talaia des del carrer de les Premses.

I, com sempre, davant la porta del local social de la Talaia, es va obsequiar a tots els caminaires amb el tradicional vermut i refrescos. Val a dir que aquest és el punt culminant de la Caminada Popular que tothom agraeix, ja que unes olives, uns tacs de formatge o unes patates fregides, seguides d'uns traguets de vi fresquet, no creieu que en aquella hora, i després d'un matí de caminar, és una bona cloenda? Com que sabem que va agradar a tothom, quedeu convidats per a l'any vinent.

Bon profit, caminaires! I fins l'any vinent. Foto: F. Casas

Josep Blanes

PAÜLS-SERRA DE L'ESPINA-PAÜLS

Retorn a la muntanya???

He de confesar que, mes darrerere mes, quan m'arribava a casa el rebut de la Secció de Muntanya tenia intenció de trucar a la secretaria de l'entitat per donar-me de baixa, perquè, la veritat, ni recordo quan va ser l'última vegada que vaig participar en una excursió organitzada per aquesta secció.

Però la vida dona moltes voltes i les circumstàncies poden canviar de manera radical. Tan sols falta que el metge, per segona vegada en l'espai de dos anys, et prohibeixi fer "castells", i ho digui de manera amenaçadora i prou creïble: "les seves cervicals no aguanten més. Si vostè continua fent castells, pot acabar en una cadira de rodes". I mentre passava tot això i ho intentava assimilar, l'Assumpta ens va enredar a la Teresa i a mi a tornar a provar el gust per la muntanya participant en una sortida d'aquesta Secció.

Tot això ho pensava quan, al bar del local, observava uns piolets penjats a la paret que eren de la mateixa "quinta" del meu. Quan vaig sortir per última vegada de manera organitzada amb la Talaia? La resposta possiblement ens portaria a unes sigles (CADAM) i a un any: 1978. Les sigles, a molts dels que avui lideren l'Agrupació, no els deuen dir gran cosa; però algun dels vells recordarà que érem un grup que volíem sortir a fer muntanya sense necessitat d'estar enquadrats en cap lloc de la Societat. El CADAM (Col·lectiu Autònom d'Alta Muntanya) va ésser fruit del moment històric que vivia el país (1976-1978), i —curiosament— va desaparèixer quan la Junta de la Talaia, després de grans deliberacions, va decidir que sí, que podíem existir dins la Talaia sense ser

una secció. El que alimentava el CADAM era la discussió i l'enfrontament amb la Junta de l'entitat. Quan això va desaparèixer, vam desaparèixer tots. Ara, amb la perspectiva del temps i de l'edat, reconec —sense embuts— que érem uns "tocacollons". Però... la veritat: van

ser temps molt feliços...

Amb aquests pensaments durant la setmana, vaig arribar al diumenge un xic nerviós: podríem l'Assumpta, la Teresa i jo mateix aguantar el ritme dels altres companys i companyes? Ens sentiríem còmo-

Tot el grup prop del coll de la Gilaberta (940 m), peïats de fred. Foto: Joan Raventos

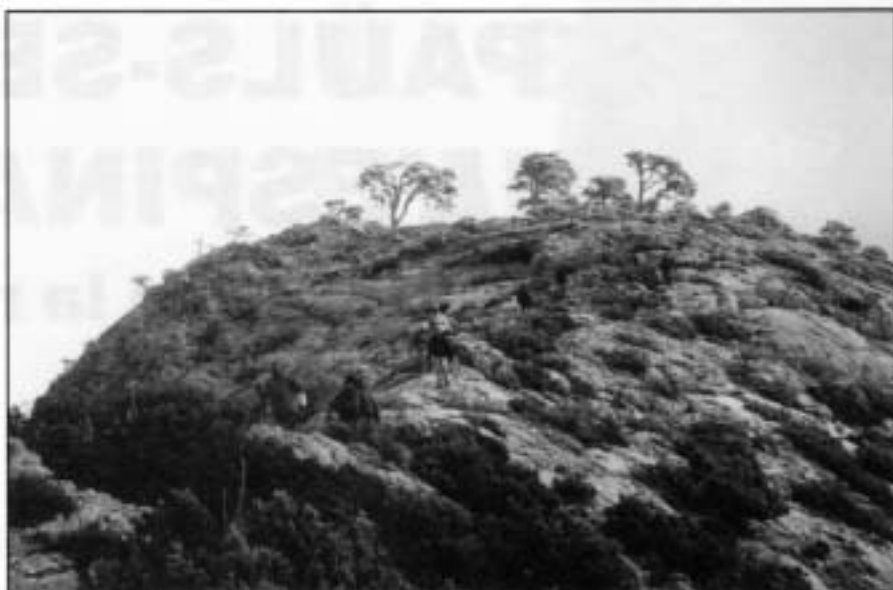

Vista panoràmica des de la Punta de l'Aigua. Al fons a la dreta, les Roques de Benet. Foto: Joan R.

des amb la gent que no coneixíem? No cauríem en l'error d'explicar "batallietes" totalment innecessàries com estic fent jo en aquest moment? Passats dos mesos des d'aquell diumenge, 23 de gener, puc contestar de manera categòrica, que va ser una experiència agradable, enriquidora i satisfactòria per a tots tres.

L'excursió sortia de Paüls (comarca del Baix Ebre), s'endinsava per la serra de l'Espina i retornava a Paüls; tot plegat, prop de setze quilòmetres, salvant un desnivell de 700 metres. Això sí, el valor afegit va ser el vent –fort, fred i molest– que no va parar de bufar en totes les hores de la caminada.

Vam sortir de Paüls (380 metres d'alçada) en direcció al Coll de la Gilaberta per anar a pujar la Mola d'Atans (1.087 metres). El pas era ràpid i, de seguida, les disset persones que anàvem ens vam dividir en petits grups, ja que el camí era força ample i el vent propiciava allò que en el ciclisme en diuen "ventalls", és a dir, conjunts de persones que unides suporten millor la força de l'aire que no pas si anessin soles. A mi em va tocar en un grup en què hi anava en Salvador Butí, en aquell moment encara president de l'entitat. Junts, vam repassar i comentar les peripècies que, com a presidents, havíem viscut en la construcció dels locals dels Bordegassos i de la Talaia respectivament. Va ser una conversa enriquidora i força concloent sobre persones i institucions públiques i polítiques, que havien ajudat, o no, al desenvolupament d'ambdues societats. Potser algun dia caldrà fer-ne un llibre, de totes les trifolques socials d'aquest poble, a l'efecte de situar cadascú al seu lloc. De fet, escoltant al Salvador Butí, vaig sentir vergonya de ser vilanoví i de saber que l'ajuntament de la nostra ciutat no havia ajudat, en res, en la construcció d'un local d'una entitat que –en el temps de la dictadura i, posteriorment, ja en la democràcia– va fer molt per mantenir la flama de vilanovisme, catalanisme i ecologisme de molts dels nostres conciutadans. Vergonyós. El cafè per a tothom mai ha sigut una bona política. Qui governa, ha de prendre prioritats i decisions. Qui vol aconseguir a tot-

Baixant de la Punta de l'Aigua (1.091 m), amb els arbres gebrats i un fort vent. Foto: Joan Raventós

Reagrupament prop del turó de Joan Gran. Foto: Joan Raventós

hom, acaba per deixar descontents a tots.

Deixem el camí de carro i pugem per un corriol bo i valent, fins a la Cova Siria, una gran bauma que té evidents signes d'haver refugiat a un bon grapat d'ovelles. Allà esmorzem, i mentre ho fem vaig observant els companys i companyes: alguns els coneixia de la Talaia, d'altres, de la feina professional o bé de la meua activitat castellera. L'alineació podria ser: Butí, Salleres, Queti, Brull, Lurdes, Assumpta i Teresa. La resta no els coneixia, o almenys això em semblava, perquè al cap de poc se m'autopresentà la mare de dues exalumnes meves, amb la qual havia parlat moltes vegades en l'època del Cossetània, però que, fins aquell

moment, no havia reconegut. Després, durant el dia, vaig anar coneixent tota la resta de grup, però, passats dos mesos, el qui més conservo a la memòria és en Carles, que actuava de cap de l'excursió i que tenia molta cura que tothom anés seguint sense dificultats.

Després d'esmorzar, el corriol s'enfila bruscament cap al Coll de la Gilaberta. Em trobo bé, i agafant un ritme regular pujo sense massa dificultat. A dalt, reagrupament i estudi de la situació, ja que el dia s'ha tancat i el vent bufa cada vegada més fort. Entre tots agafem la decisió de no pujar a la Mola d'Atans –havíem de sortir de la ruta per pujar-hi– i dirigir-nos tot seguit cap a la Punta de l'Aigua (1.091 metres). Durant la pujada,

Magnífica cresta emmarcada per les dues puntes de l'Aigua, al fons. Foto: Joan Raventós

Profunds barrancs i cingles a ponent de la serra de l'Espina. Al fons, les Roques de Benet. Foto: Joan R.

observem que tots els arbres estan profundament gebrats, la qual cosa dóna al paisatge un aire de postal d'aquelles que veïem, amb uns ulls esbatanats, quan érem menuts. Arribem a dalt i fotografia de rigor. El vent dóna una sensació de volvar, com si nevés. No ens aturem massa, perquè fa un fred que pela, i comencem a davallar per anar a cercar el Tossal de Joan Gran (1.073 metres) i la Moleta de les Canals (1.061 metres). Ara, el corriol serpenteja per la carena, fent algun que altre "sifonasso".

Arribats al Coll de les Canals, es decideix (la veritat és que no m'assabento qui ho decideix, però ho subscriu àmpliament) deixar la Moleta del Camp (1.068 metres) per a millor ocasió, i començar a baixar cap a Paüls. La baixada comença en corriol, passa a camí de carro i, finalment, en pista que donarà pas a l'asfalt per arribar a l'ermita de Sant Roc, on ens pararem a dinar. El vent continua bufant, i els vells —el Butí, l'Assumpta i jo mateix— no ens podem estar de comentar que l'any 1978 havíem anat a parar a aquest indret, després que el vent ens hagués tret d'allà on estàvem acampats, i que la veritat, no en tinc ni idea d'on érem.

Reprenem la marxa, i a la vista de Paüls ens adonem que ens falta, encara, la gran pujada fins als cotxes, ja que Paüls, poblet de 728 habitants, i un dels 14 municipis de la comarca del Baix Ebre (això d'Internet és fabulós), està situat, de manera esglaonada, al mig d'un amfiteatre natural rodejat d'oliveres i ametllers.

Abans d'arribar als cotxes, pas obligat pel bar del poble, on els vilatans s'estan preparant per veure el Barça —mitjançant sistema de pagament— en un dels canals digitals. A la meua memòria afloren els molts partits que anàvem a veure el meu pare i jo al Canaletes quan encara només hi havia televisió als bars. És ben bé que la història és cíclica i que tot torna. Fins i tot l'Assumpta, la Teresa i jo potser tornarem a la muntanya. El primer pas ha sigut positiu. Veure'm.

Salvador Baig

*Marxa
d'Orientació
per
Descripció*

42a MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

**Mas Roquer - mas Tapet - muntanya del Padruell
- mas de l'Artís - punt del Mitjotes - mas Roquer**

Després de molts anys de no participar a la Marxa, perquè hi col·laborava fent de control o fent altres feines de preparació, aquest any em vaig deslligar d'aquestes tasques, que són moltes, i vaig decidir participar-hi, fent equip amb la Marcel·lina, no faltaria més.

Amb ganes de fer un bon paper, ja ens teniu a la sortida - càmping de Mas Roquer o Vilanova Park, com vulgueu dir-li-, preparats, esperant que ens donin l'hora exacta de sortida. Co-

mencem amb l'itinerari i el rellotge a la vista, vorejant el càmping i seguint el camí que porta al camp de golf, però que deixem just quan trobem el Mas Ricart i, tot llegint els papers, arribem al primer control... perfecte.

No descriuré tota la Marxa, seria un pal, però sí que us diré que la vaig trobar molt divertida, veient molts participants parats, dubtant del camí a seguir, si és a l'esquerra o a la dreta, uns altres que desfan el camí, moments de confusió, buscant senyals, lle-

gint una altra vegada, que és per aquí, no, per allà, controls amagats, que es diuen de pas... amb tot això, ens trobem al lloc d'esmorzar, moments de descans i relax.

Després, en iniciar la segona part, ja més complicada a causa dels seus embolicats senders pujadors i perdedors, varem gaudir d'uns llocs que per a molts vilanovins eren inèdits i poc visitats, com són el mas Tapet, on es va esmorzar, el corral d'en Roc, el mas de l'Artís, el mas

Últims moments abans de donar la sortida a la Marxa. Foto: F. Casas

El moment de la sortida. Foto: F. Casas

La Marxa deriva a la dreta pel davant de Mas Ricart. Foto: F. Casas

La Rosa Farriol i el Josep M. Also al control A. Foto: F. Casas

La Tina, com sempre, sorprenent els marcadors. Foto: F. Casas

Pont de l'autopista. Foto: F. Casas

El Vioç al control B, instal·lat a l'entrada de Mas Tapet. Foto: F. Casas

La pila d'entrepans esperant ser devorats. Foto: F. Casas

L'aturada per esmorzar al Mas Tapet. Foto: F. Casas

Participants de la Talaia llegint la descripció de la Marxa. Foto: F. Casas

El Xavier controlant els marcadors a la muntanya del Padruell. Foto: F. Casas

Passant pel control E, a l'era del mas de l'Artis. Foto: F. Casas

Control de pas a les barraques bessones del punt de Mjotes. Foto: Blanca Forgas

Els equips firmant al control d'arribada. Foto: Blanca Forgas

Torrat i les bessones, i altres masies, moltes d'elles abandonades.

La Marxa -puntuable per a la II Copa Catalana de Marxes Tècniques Regulades- va continuar pels contorns d'aquests indrets, que probablement no havien estat mai tan transitats, i els equips, que molts d'ells, quan surten, només volen passar-s'ho bé, al final, li troben el gust, i comproves que els sap greu que els segueixi un altre equip, o els veus nerviosos, mirant-se el rellotge per no perdre temps, i quan acaben la prova, s'afanyen a mirar i a comptar els punts que han fet.

Resumint, que la Marxa, des del meu punt de vista, va ser un èxit. Hi va haver una participació total de 124 equips. L'organització, molt bé, encara que alguns participants es van queixar perquè faltaven marques, però no s'ha d'oblidar que és una Marxa per DESCRIPCIÓ.

Felicitó tots els organitzadors, fins a la 43a edició.

Manel Vidal

42a MARXA - CLASSIFICACIÓ SOCIAL

ORDRE	DORSAL	NOM 1	NOM 2	ENTITAT	PUNTS
1	68	Eugenia Collado	Cristofol Fabre	Talaia	11
2	66	Roser Muela	Josep Planas	Talaia	15
3	10	Pere Corominas	Assumpta Baig	Talaia	15
4	23	Maria Planas	Rosa Alpuente	Talaia	15
5	47	Manel Vidal	Marcelina Simon	Talaia	17
6	44	Gregori Carbajal	Marta Montoliu	Talaia	18
7	26	Joan Martí	Noemi Martí	Talaia	18
8	58	Marceli Ferrer	Marga. Paterna	Talaia	20
9	56	Ramon M. Huguet	Pruvi Recasens	Talaia	20
10	84	Manel Montoliu	Olga Sans	Talaia	22
11	54	Joan Sivill	Antoni Penna	Talaia	22
12	72	Pura Salas	Benjamin Peña	Talaia	23
13	33	Joan Raventos	Queti Vinyals	Talaia	23
14	129	Eduard Montane	Lurdes Pascual	Talaia	25
15	98	Neus Cuadras	Lidia Barceló	Talaia	26

16	107	Pere Fernandez	Agusti Poch	Talaia	27
17	63	Josep Bertran	Josep M.Aguilar	Talaia	27
18	8	Judit Català	CarleGarciapons	Talaia	28
19	24	Marga.Carbonell	Paquito López	Talaia	28
20	108	Arturo Montaner	Montse Sendra	Talaia	29
21	118	Eloi Poch	Isidre Poch	Talaia	29
22	55	Andreu Ferrer	Anna De la Rosa	Talaia	31
23	41	Magda Noes	Angels Vinyals	Talaia	33
24	45	RaquelFiguerola	David Ferrer	Talaia	34
25	134	Noemi Prat	Agustí Sevilla	Talaia	35
26	114	Xavier Galisteo	Marta Planas	Talaia	36
27	35	Montse Pascual	Montse Porcar	Talaia	36
28	115	Blai Poch	Jordi Minela	Talaia	38
29	32	Pere Ferrer	Cristina Forgas	Talaia	38
30	124	Josep Barrera	Anna M.Escrigas	Talaia	40
31	4	Antoni Mateos	Maria G.Fuentes	Talaia	45
32	46	Domenec Trullas	Arcadi Pejuan	Talaia	45
33	128	Rosa Grifell	Maite Grifell	Talaia	46
34	15	Elisenda Buti	Ester Calahorro	Talaia	57
35	127	Antoni Sagarra	Marta Sagarra	Talaia	57
36	110	Ricard Sabaté	Miguel Sanchez	Talaia	58
37	87	Frances Montané	Montse Ferret	Talaia	59
38	96	Francesc Benítez	Anna Benítez	Talaia	60
39	126	M.José Escuer	Jordi Monroy	Talaia	60
40	101	Jaume Esteban	Ramon Ciurana	Talaia	63
41	103	Oriol Ventosa	Pilar Masdeu	Talaia	63
42	61	Josep M.Casas	Paco Gisbert	Talaia	67
43	78	Xavier Martorell	Toni Senso	Talaia	100
44	48	Franc Alcaraz	Miquel Rosso	Talaia	104
45	92	Ramon Canyelles	Eduard Palàcios	Talaia	106
46	83	Concep. Reixach	Pere Artigas	Talaia	108
47	111	Marta Moya	Paco Moya	Talaia	118
48	75	Jordi Burcet	Gemma Burcet	Talaia	120
49	97	Dolors Martos	Susana Aguiló	Talaia	123
50	37	Aladia Arrufat	Carmen Pineda	Talaia	131
51	50	Montse Huguet	Susana Bravo	Talaia	137
52	39	Francesc Brull	Carles Gonzalez	Talaia	139
53	31	Ramon Also	Dolors Farreras	Talaia	143
54	43	Eva Planas	Sergi Colomina	Talaia	203
55	90	Maria Rodriguez	Arturo Serrano	Talaia	desq.

42a MARXA - CLASSIFICACIÓ ENTITATS FEDERADES

ORDRE	DORSAL	NOM 1	NOM 2	ENTITAT	PUNTS
1	19	Teresa Riera	Fermi Marco	UEC Sants	11
2	69	Nuri Cirici	Santi Lleonart	BLAUS	18
3	79	Josep M. Peixo	Bernat Peixo	AAMSCC	19
4	102	Anna Montoliu	Marc Beramendi	BLAUS	20
5	40	Ester Sanclement	Nuria Padilla	Foment	25
6	91	Jordi Carull	Daniel Carull	UEC Sants	27
7	76	Joan M. Vives	Marta Roses	CEC	27
8	82	Ramon Colome	Nuria Roe	G.M.S.Sadurni	28
9	120	Ricard García	Toni Ferrer	Foment	28
10	30	Joaquin Arcos	Nuri Sanclemente	Foment	29

11	80	Sebastia Gimeno	Elena Ogaya	UEC Sants	31
12	137	Carles Ferrer	Judit Pinós	Club Pardinyes	31
13	52	Jordi Carull	Arnau Rafeques	UEC Sants	37
14	12	Gener Aymami	Elisa Tomas	UEC Sants	41
15	21	Marcos López	Albert Carbonell	Foment	41
16	138	Lluís Domingo	Oriol Milà	Foment	42
17	20	Alvaro Adrados	Hai Ying	Foment	42
18	125	Antonio Ogaya	Antonia Ribó	UEC Sants	52
19	94	Merce Garcia	Amadeu Ingles	UEC Sants	54
20	106	David Alcubierre	Roger Domingo	Foment	57
21	132	Oriol Alcalà	Ferran Borrás	BLAUS	58
22	112	Ramon Rigol	Mabel Mendez	G.M.S.Sadurni	58
23	133	Antoni Ollé	Maria Bonet	CEC	61
24	123	Nuria Pablos	Joan Lacomà	CEC	65
25	99	Marta Ventós	Joan Miró	UEC Sants	93
26	77	Eduard Mombiola	Enric Lobeta	Bufala Badalona	99
27	51	Jordi Sucarrat	Silvia Costa	CEC	102
28	17	Jordi López	M. Pilar Nieves	UEC Sants	106
29	130	Miguel Cinca	Teresa González	CEC	107
30	109	Albert Arbós	Lluís Mayoral	BLAUS	118
31	28	Marta Alcalà	Marta Sainz	BLAUS	desq.
32	86	Gloria Teixidor	Julia Camacho	CEC	desq.

42a MARXA - CLASSIFICACIÓ NO ADSCRITS

ORDRE	DORSAL	NOM 1	NOM 2	ENTITAT	PUNTS
1	65	Rafael Jorba	Pere Púig	Vilanova	17
2	59	Carlo Torrecilla	Mercedes Marrase	Vilanova	21
3	2	Joan Masip	Pol Masip	UNIO	23
4	88	Paco Escribano	Nuria Valls	UNIO	29
5	5	Marina Martínez	Sònia Ciurana	Vilanova	30
6	13	Alex Garciapons	Neus Caba	Vilanova	31
7	95	Júlia Masip	Laia Escribano	UNIO	33
8	64	Marta Catalan	Núria Martorell	Vilanova	33
9	122	Mireia Ventosa	Alfons Ortega	Vilanova	34
10	57	Montse Massip	Arnau Rafeques	UNIO	45
11	131	Clara Dalmau	Josep Dalmau	Vilanova	45
12	136	Antonio Ruiz	Mar Carrasquilla	Vilanova	46
13	100	Marta Granés	Estefan Rouze	Vilanova	47
14	9	Magda Vaqué	Marc Domench	Vilanova	48
15	1	Diego Jimenez	Elena Pascual	Vilanova	48
16	18	Manuel Gomez	Pedro Cabeza	Vilanova	62
17	3	Susana Jimenez	Sergi Lleida	Vilanova	66
18	93	Llibert Vinyals	Eva Alonso	Vilanova	73
19	27	Lurdes Rius	Angela Vázquez	Vilanova	83
20	119	Antoni Garcia	Dolors Carrasco	Barcelona	91
21	53	Merce Solé	Luis Martinez	Roda de Bara	98
22	81	Alicia Pérez	C. Canocaballero	Vilanova	99
23	85	Antonia Lorente	Angels Lorente	Vilanova	101
24	116	Marc Pigrau	Marina Vidal	Vilanova	108
25	74	Eduard Banajan	Maria Diaz	Vilanova	110
26	121	Anna Rosa Ruiz	Enric Garriga	Vilanova	110
27	60	Albert Sanchez	Montse Laporta	Barcelona	124
28	117	Pere Aguiló	Sonia Serrano	Vilanova	128

29	25	Oriol Ibañez	Marti Jasanada	Vilanova	137
30	34	Maria Artigas	Carles Artigas	Vilanova	188
31	42	Eloi Moncada	Marta Bonilla	Vilanova	221
32	104	Jordi Casas	Francesc Casas	Prensa	desq.
33	113	Albert Subirats	Xavier Perez	Vilanova	desq.
34	89	Francesc Ferret	Teresa Romero	Vilanova	desq.
35	49	Lali Poch	Bernat Salvador	Vilanova	desq.
36	62	Pere Ivern	GertrudFontanet	Vilanova	desq.
37	71	Ramon Mitjans	Juli Curià	GER	desq.
38	70	Lurdes Escrigas	Jaume Escrigas	Vilanova	desq.

CLASSIFICACIÓ PER CLUBS (3 MILLORS EQUIPS)

Classificació	Club	Punts
1	UEC de Sants	75
2	Foment Excursionista	96
3	CEC	153

SITUACIÓ I COMPOSICIÓ DELS CONTROLS

Control	Situació	Components
Sortida	Càmping Vilanova Park (Mas Roquer)	Salvador Butí, M. Carme Barceló
A	Corral d'en Roc	Óscar Forgas, Rosa Farriol, Josep M. Also i Sara Forgas
Pas 1	Corriol vora tanca autopista	Tina Moya
B	Mas Tapet	Ramon López, Vicenç Carbonell, Rosa Raventós, Josep Torras, Petri Sánchez, E. Perera, T. Duran, Manel Montoliu, Paquita Albet i Gemma Capdet
Pas 2	Camí vell del mas de l'Artís	Manel Pàmies
C	Mulassa ensorrada (carena Padruell)	Jordi Martí i Xavier Capdet
Pas 3	Carena Padruell	Jordi Forgas i Sònia Dalla
D	Collet fondo Padruell	Josep Elias, Roser Grifoll, Ramon Martí i Ramon Forgas
E	Mas de l'Artís	Josep Vidal, Petri Pérez i Josep Maria Sánchez
O	Placeta figuera borda	Josep Mestres i Josefina Picoret
Pas 4	Barraca Mitjotes	Antoni Ordovàs
F	Carena Mas Torrat	Andreu Usieto, Maria Aragonés, Joan Guinovart i Agnès Callejón
G	Mas Torrat	Lluís Daviu, Xavier Salleras, Jesús Santacana i Heribert Sagarra
Aribada	Càmping Vilanova Park (Mas Roquer)	Salvador Butí, M. Carme Barceló i Toni Castelló

Equip encarregat d'obrir marxa: Blanca Forgas, Josep Carbonell, Toni Castelló i Teresa Sabrià

Equip escombra: Jani Ferrer, Joan Mañé i Pilar Bertran

Equip informàtic: Ramon Casas i Nati Salvadó

Sistema megafonia: Manel Massana i Josep Blanes

Itinerari: Lluís Daviu i Heribert Sagarra

Descripció itinerari: Blanca Forgas

Relat complementari: Vicenç Carbonell

Mapa: composició marxas anteriors i caminades

Repartiment controls: Jani Ferrer

Horaris: Vicenç Carbonell i Jani Ferrer

Trofeus: Toni Castelló

Material divers: Pilar Bertran

Agraïments: Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, Comitè Català de Marxes, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Generalitat de Catalunya (Direcció General de l'Esport), Diputació de Barcelona, La Caixa, AKO Electrònica, NO LIMITS Sport, Càmping Vilanova Park, INTERSPORT Olària, Casa Artiach, POKE Serveis Informàtics, Lorpen, Vielco i Impremta Ramon Falcó

CASCADES DE GLAÇ

Quan l'hivern de l'any passat, l'Israel i jo deixàvem darrere nostre la vall de la Romanche, als Alps Francesos, no tan sols deixàvem enrere un magnífic espai natural, amb espectaculars paisatges i unes dimensions extraordinàries... sinó que abandonàvem l'escenari on durant una setmana havíem estat practicant i descobrint, de la mà de bons companys de la Talaia, una de les

modalitats més fascinants de l'escalada: l'escalada de cascades de glaç.

Què podria escriure sobre l'escalada en glaç? No ho sé... Podria escriure sobre la bellesa de les gotes d'aigua congelades en estructures cristal·lines, podria escriure sobre el sentiment que t'uneix al teu amic en un medi tan hostil, podria escriure sobre les olors,

els colors i les pors, podria escriure sobre els paisatges inoblidables que envolten aquestes estructures fascinants... de fet, podria escriure i escriure, però per més que escrivís no seria capaç de transmetre ni una petita fracció de les sensacions que ens donen els grampons i els piolets quan mosseguen el glaç.

Tot i que a casa nostra

El Xavi Perelló a la via Iznogood, a la vall de Fournel. Foto: Isra

Cascades de la vall de Fournel. Foto: Jordi Rius

Diego superant un dels passos més verticals de la Sourire Kabili. Foto: J. Riut

El Xavi Perelló en ple ressalt. Foto: Iser

Vallée du Fournel - Face Nord

Secteur Colosse de Rhodes

- 83 - L'Ecole des Fans
- 84 - Colosse de Rhodes
- 85 - Les Naufrageurs
- 86 - Les Nains des Ravines

- 87 - Croc Blanc
- 88 - Columna Cataluna
- 89 - Les Dégaines de Claire
- 90 - Double Scotch
- 91 - Résurgence

Plano de les cascades de la cara nord de la vall de Fournel. Dibuix extret del llibre "Les cascades de glace de l'Argentiérols et du Briançonnais".

El Jaume celebrant anys. Foto: Isra

també podem trobar glaç per escalar (Vall de Boí, Costa Freda, Cadí, Ull de Ter...), les condicions que podem trobar als Alps són excepcionals, tant pel que fa a la quantitat com a la qualitat del glaç; així doncs, aquest hivern, entusiasmats per

l'experiència de l'any anterior, no podíem deixar escapar l'oportunitat de tornar a visitar les valls dels Alps Maritims. Enguany visitaríem una altra zona, la de l'Argentiérais-Briançonnais, a l'extrem sud-est del parc dels Ecrins. Formàvem el grup vuit persones: l'Àlex i l'Antonio, de Reus; el Pep, del Vendrell, i el Diego, el Jordi, el Jaume, l'Isra i jo de la Talaia.

L'última setmana de gener vam fer cap al poble de l'Argentiére-La Besse, ben bé situat al mig de la zona i envoltat de petites valls plenes de cascades magníficament formades i esperant ser escalades.

Primer de tot havíem de trobar allotjament, però això, en aquelles valls, no és gaire difícil; és qüestió d'anar a

una oficina d'informació i preguntar per alguna "gîte", una espècie de barreja entre casa rural i apartament "pijo", a un preu excepcional, uns 1.600 francs per a cinc nits i vuit persones.

Un cop ben instal·lats havíem de decidir en quina de les petites valls que ens envoltaven començaríem a clavar pioletades; vam decidir-nos per Fournel, a molt pocs quilòmetres d'on estàvem allotjats i amb un potencial increïble. Ho vam encertar de ple; una vall estreta i planera s'obria davant nostre. Els meus ulls no es podien creure el que veien: estalactites, cigarrets, cascades... tot tipus de formacions de glaç ens contemplaven. Les condicions climatològiques eren perfectes: un cel serè i al voltant dels divuit graus sota zero al termòmetre. Tot ens era

El Xavi Perelló a la cascada Easy Rider, a la vall de Celliac. Foto: Isra

El Jaume Soler al segon llarg de la Easy Rider. Foto: Jordi Rius

favorable i les expectatives eren altíssimes. Ens vam dividir en cordades i cadascú va enfil·lar cap a una cascada. Al vespre, de retorn al cotxe, les expectatives s'havien complert. Dúiem al sac un bon munt de sensacions inoblidables i la satisfacció d'haver conquerit alguna de les cascades mítiques de la vall.

L'endemà, amb l'experiència del dia anterior, no vam poder resistir-nos a la temptació de tornar a la mateixa vall. Les condicions no van ser menys excepcionals i la jornada va tornar a ser memorable. I no tan sols aquell dia, sinó que a l'endemà hi vam tornar una altra vegada.

Les experiències que vaig viure i compartir durant aquells tres dies, en aquella vall, seran difícils d'oblidar. Després d'escalar tres dies en aquesta vall, vam poder apuntar-nos al diari cascades tan mítiques com la Davidoff (II/5), Les Nains des Ravines (IV/4), Sourire Kabile (II/3+), Le Monde des Glaces (IV/5)...

I un cop acabàvem d'escalar?... doncs cap a la gîte. Allà disfrutàvem d'unes estones no menys genials que durant l'escalada, comentàvem la jugada, ens mofàvem els uns dels altres, fèiem previsions per a l'endemà, menjàvem!... fins i tot vam tenir l'oportunitat de celebrar l'aniversari del Jaume...

Sense adonar-nos-en es va anar acostant el final de la setmana, i vam prendre consciència que havíem de provar una vall diferent. Uns escaladors que ens havíem trobat ens havien recomanat que visitéssim Ceillac, concretament una de les seves cascades: la Easy

El Pap del Vendrell escalant a Cillac. Foto: Jordi Rius

Rider (II/3). Així doncs, vam fer una visita a la vall de Ceillac, que per si sola ja val la pena, i vam seguir el consell que havíem rebut i vam escalar la cascada que ens havien recomanat, tot i que no va resultar gens difícil. Per a mi és una de les cascades més boniques de les que he pujat.

Finalment, voldria dir que l'escalada en glaç, com tota l'escalada en general, s'ha de viure... no pas llegir-la ni contemplar-la, sinó viure-la. Així doncs, per conèixer les sen-

sacions que ens proporciona, ja sabeu el que s'ha de fer: practicar-la!

Si us decidiu a escalar en glaç en aquestes valls, sapigueu que a la biblioteca de la nostra entitat podreu consultar el llibre "Les cascades de glace de l'Argentiérais et du Briançonnais", on podreu trobar tota la informació necessària.

Xavi Perelló

Amics de
la Sardana

AL MESTRE I AMIC MANUEL SADERRA I PUIGFERRER

Instants inolvidables viscuts al teu costat

(1): "El que m'interessa és que féu un petit comentari sobre els remolins o voleranys, perquè sigui autèntic el que passa sobre aquest fenomen, sempre però, fent constar que al començar els curts representa la mar plana i tranquil·la. Ha d'ésser el comentari que es farà sobre el VOLERANY. Ha de ser fet en poques paraules"...

Manuel Saderra i Puigferrer, Banyoles, 1-2-1986

Ens vam conèixer a finals dels anys setanta a l'aplec de Banyoles. Ens va presentar el nostre amic comú Eugeni Mole-ro, al qual mai no li haurem agraït prou les nombroses i importants coneixences que ens va proporcionar relacionades principalment amb el món de la sardana, sobretot pel que fa a instrumentistes i compositors.

Ens vam donar la mà, sincerament ja llavors ens vas semblar una persona entranyable,

simpàtica, transparent i accessible, qualitats que vas mantenir sempre al llarg de la teva vida. Vam parlar molt de les teves sardanes, de la teva família, del món de les cobles. Alguna vegada et vam notar preocupat perquè no podies com tu deies complir amb tothom. Tots els sardanistes ens feia il·lusió tenir una sardana Puigferrer. Recordo el que pensaves de tot això (2): "Considero un disbarat escriure gaire, perquè t'has de repetir, encara que no vulguis i

si allò que vull és aguantar que les meves sardanes siguin Puigferrer, m'haig de limitar. Em penso que un compositor de sardanes n'ha d'escriure poques, perquè l'àmbit és reduït i ofereix relativament poques possibilitats de variació"

En aquesta època venia a tocar molt a Vilanova la cobla La Principal de la Bisbal, era el temps d'or d'Amics de la Sardana que organitzàvem gaire bé sense parar concerts, ballades,

Detall de la portada de la partitura original de la sardana "Volerany" on es pot apreciar la dedicatòria del mestre per als Amics de la Sardana de la Talala.

aplec, i homenatges i evidentment no podia faltar un Concert de Sardanes i Música per a Cobla dedicat al mestre Manuel Saderra i Puigferrer. Fou el dissabte 1 de març de 1980 al temple parroquial de Santa Maria de la Geltrú. Era també l'any que l'A.E.Talaia celebrava el 25è aniversari i es va adherir aquest acte. El Salvador i jo et vingüem a buscar a Banyoles, naturalment també va venir la Fausta, la teva esposa.

Al començament del concert vam llegir el següent text, escrit per l'Eugeni (3). "Hem considerat oportú dedicar aquest concert al mestre Manuel Saderra i Puigferrer, artista que ens honora avui amb la seva assistència al costat de la seva benllogada esposa. Les raons d'aquest tribut a la figura i a l'obra de l'admirat mestre Puigferrer no són altres que la seva valuósíssima contribució l'enaltiment i dignificació de la sardana, a través d'un tipus d'obra original inspirada i d'una autèntica dimensió musical, obra en el contingut de la qual nosaltres trobem reflectits tots aquells pensaments i sentiments que ens impulsen a estimar més i més la sardana". En el pòrtic del concert, La Prin-

Concert homenatge al mestre Puigferrer, Temple parroquial de Santa Maria de la Geltrú. D'esquerra a dreta: M. C. Barceló, Manuel Saderra i la seva esposa Fausta. 1 de març de 1980. Foto: Gabriel Güell

cipal de la Bisbal va interpretar en versió un curts – un llargs la sardana "Violetes del Bosc" i al començament de la segona part van tocar "Somni" (1945), la teva obra més coneguda i divulgada i una de les més belles sardanes que ja mai s'hagin escrit. Amb lletra del poeta empordanès Manuel Pont, "Somni" és un veritable poema per a tenora i cobla per mitjà del qual són evocats musicalment tots els mites i llegendes, protagonitzades per fades i altres personatges fan-

tàstics, immersos en un marc natural de bellesa incomparable com és l'estany de Banyoles, a continuació es va interpretar "Júlia" (1947) i "Santfeliuena" (1979). Vam tenir l'honor de veure com dirigies La Principal de la Bisbal, va ser un veritable èxit. Et vas quedar a dormir a casa. L'endemà t'acompanyaven a Banyoles. (4): "Durant el viatge vam poder parlar de moltes coses i fins i tot poder escollir el nom de la sardana que tenia ganes de dedicar-nos: ens agradaria que s'anomenés VOLERANY. És el nom de la nostra colla sardanista i per a nosaltres té un significat molt especial; a més és una paraula molt bonica i molt adequada per fer una dansa com la sardana que es balla en rotllana". Tres anys més tard (3-8-1983) naixia "Volerany". La dedicatòria que figura a la partitura de la sardana és la següent: Als Amics de la Sardana de Vilanova i la Geltrú, en prova d'admiració i afecte. M. S. Puigferrer.

Aplec de sardanes de la Bisbal. D'esquerra a dreta: S. Butí, Ll. Turet (2n títol de la cobla La Principal de la Bisbal), la seva esposa Anna, Elisenda Butí, M. C. Barceló i el mestre Puigferrer. Juny de 1985. Foto: Ramon Nonell

L'any 1984 naixia l'Elisenda, vam venir a Banyoles durant l'estiu perquè tu i la Fausta la poguéssiu conèixer. Recordo que estàvem acampats al camping que hi ha al costat del llac i vas venir a veure'ns amb la teva

"VOLERANY" Tenora I

Ful·l de la partitura original de la sardana "Volerany", feta a mà pel mestre Puigferrer, que correspon a la primera tenora de la cobla.

moto. Després dinarien plegats i aniríem a casa teva amb l'Elisenda de set mesos, te la vas assegurar a la falda i ella sense saber-ho va tenir el privilegi de tocar el piano, aquell piano que havies fet tantes sardanes!!.

Aquest any però tinguérem un cop fort, el 5 d'agost ens deixà l'Eugeni, aquell amic comú que ens va presentar, que tants articles i llibres de sardanes va publicar, entre els quals destaca la teva biografia "Josep i Manel Saderra músics de cobla i compositors", llibre que va ser presentat a Banyoles el 22 d'abril de 1983, l'any que es complia el centenari del naixement del germà gran Josep Saderra i el 75è aniversari teu. L'Eugeni et va estimar i admirar profundament. Al Salvador i a mi ens costà superar la seva absència, avui després de setze anys encara parlem d'ell. Tu amb la dignitat que et caracteritzava, vas dedicar-li una sardana "L'últim adéu", estrenada a Banyoles el mes 22

d'octubre de 1984, en la cloenda del tradicional concert de la Festa Major de la Sardana.

Dos anys més tard l'1 de febrer de 1986, rebien una carta en la que ens comunicaves que La Principal de la Bisbal estava gravant un disc de sardanes teves i t'interessava que féssim un petit comentari sobre els remolins o voleranys, fent constar que el començament dels curts es representava la mar plana i tranquil·la.

(5): "Aquesta sardana té una peculiaritat molt especial i única en el repertori de Puigferrer i, potser, en la resta de compositors.

Així com les altres sardanes tenen uns curts i uns llargs ben marcats separatament, en aquesta obra no és pas així. Els llargs són la continuació dels curts sense cap pausa que els separi, és a dir, que tota la sardana de dalt a baix és una des-

cripció, sense interrupció, del fenomen al·ludit. Per aquesta raó el mestre Puigferrer, en ocasió de l'enregistrament d'aquesta obra, va voler que s'interpretés de dalt a baix dues vegades, en lloc dels habituals dos curts i dos llargs.

No obstant això, és perfectament apta per ballar-la, però el sardanista haurà de tenir bona orella, car és una sardana de les anomenades lligades." També aquesta sardana va rebre el mateix anys a Torruella de Montgri el Premi a la Crítica. "Volerany" va ser enregistrada per la cobla La Principal de la Bisbal la segona quinzena de febrer de 1986 als estudis APRILIA de Barcelona, juntament amb les sardanes "Llac encantat", "Escumejant", "Júlia", "Una rosella", "L'últim adéu", "Santfeliuena", "L'aplec de la Muntanya", "T'entorem" i "Somni". En aquest disc constava el següent comentari de la sardana "Volerany" (6): "Dedicada als Amics de la Sar-

Aplec de Banyoles. El mestre Puigferrer fent llibres amb motiu del seu 90è aniversari, juliol de 1998 Foto: Salvador Butí

dana de l'A.E.Talaia de Vilanova i la Geltrú l'any 1983.

"Volerany" és una paraula que al litoral de Vilanova designa un remolí que es produeix prop de la costa en moments de temporal i que en més d'una ocasió ha provocat alguna desgràcia.

Aquest nom fou escollit per una colla sardanista local durant els anys setanta, a causa del seu caràcter localista i la seva sonoritat i grafia.

La sardana descriu amb les seves notes aquest fenomen. En els curts, s'hi endevina una mar en calma, plana i tranquil·la. Després, en els llargs, el mar s'esvera i s'arremolina xuclant al sardanista cap al seu interior".

Ens continuarem veient encara que no en tanta freqüència, però tinguérem el goig de retrobar-nos en el teu 90è aniversari a Banyoles a la gran festa FEM EN REALITAT UN SOMNI, on més de catorze mil sarda-

nistes rodejàvem el llac de Banyoles, aquest llac que ha estat una gran font d'inspiració de les teves obres. (7): "Et vam veure igual que sempre, amb els cabells blancs, parlant pausadament i amb la serenitat i simpatia de sempre. El Salvador i jo et vam abraçar. No coneixia el Guillem i va quedar sorprès de veure l'Elisenda. Ell encara la recordava a la seva falda, tocant el piano a la seva casa del carrer de Sant Martirià, aquell piano que havia fet sonar tantes sardanes. El vam veure realment feliç, esplèndid i tranquil. Ens el miràvem i ens costava creure que tenia noranta anys; ens parlava amb la mateixa lucidesa de sempre"

El dia 7 de març d'aquest any ens digueres l'últim adéu per sempre. Pels sardanistes no moriràs mai.

**Maria Carme Barceló
i Martí**

NOTES:

(1) Manuel Saderra i Puigferrer. Carta personal dirigida a Salvador Butí i M. Carme Barceló. 1986.

(2) El Bagant, núm.8, novembre 1981. Extret del llibre "Josep i Manuel Saderra músics de cobla i compositors" d'Eugeni Molero i Puigjós. 1983. Editorial Pòrtic.

(3) Text inèdit d'Eugeni Molero llegit el dia del Concert d'homenatge al mestre Puigferrer.

1-03-1980.

(4) Salvador Butí i M. Carme Barceló. Programa de la XVIII Nit de la Sardana. Amics de la Sardana de l'A.E.Talaia. 4-07-1998.

(5) Josep Llobet i Gassó, pàg. 87. Fem realitat un somni. Manuel Saderra i Puigferrer 90 anys. Ed. Foment de la Sardana de Banyoles. 1998.

(6) Comentari del disc de sardanes "El mestre Manuel Saderra i Puigferrer dirigeix les seves sardanes". Cobla La Principal de la Bisbal. De. Audiovisuals de Sarrià S.A. 1986.

(7) M. Carme Barceló. Fem realitat un somni. Revista Talaia, núm. 261. 1998.

DE L'ALBA A LA LLUNA...

Feia un parell d'anys que un company de feina (i ara amic) parlava de fer una sortida conjunta a algun pic, però les circumstàncies del dia a dia feien que s'anés posposant setmana rere setmana. Però el nou mil·lenni i els canvis que havia de portar-nos van fer que finalment aquesta sortida no quedés en conversa de pas-sadis i cafè.

Com que les coses es fan bé o no es fan, vam decidir (va deci-

girar cua i va marxar amb les fotocòpies a la mà, mentre jo em rumiava encara allò de la bici.

Així doncs, vam marxar el cap de setmana assenyalat cap a Benasc, disposats a passar el pont de Reis. L'endemà, vàrem quedar amb tres companys més: la Marga, el Robert i el Xavi.

El meu "amic" i jo aprofitem el primer dia per fer el meu retorn a les pistes. Després d'unes

va sorprendre'ns, perquè va resultar molt més espavilat amb un "cigarret" a la mà i un "got d'aigua" a l'altra, que amb el ratolí a la mà davant de la pantalla de l'ordinador de la feina.

Arribat el dia, tot i la insistència del meu "amic", no vam matinar gaire; a més, portàvem un espeleòleg, i aquests no tenen el sa costum de matinar, tot i que la resta del grup no va insistir gaire en fer costat a "l'amic".

Vam agafar el cotxe a dos quarts de vuit, a deu graus sota zero, segons el termòmetre del cotxe, que convidaven a prendre un cafè al refugi de l'Hospital i esperar els primers raigs del sol davant de la tassa. Tot i la meua insistència, no ho vaig aconseguir. El dia era assolellat, l'airet encara feia de les seves i, de fet, ens va acompanyar durant tota la pujada.

Comencem bé, amb pista plana; així, cap problema. Sortim de la pista al mateix temps que la primera pujadeta queda enrere. A la primera pujada de veritat, queda palès per què feia tant de temps que no sortia amb esquís. En la primera pala de neu gelada, sóc l'únic que m'he de treure els esquís. La Marga i el Xavi pugen amb raquetes, i el Robert i "l'amic" pugen fent zigues-zagues amb els esquís. Aquesta primera pujada és un avís del que ens espera la resta de la jornada.

Ens reagrupem i fem un mos (el fuet del Xavi és el més sol-

Pujant cap al pic d'Alba. Foto: Robert Massana

dir) fer una sortida hivernal i, per acabar d'adobar-ho, amb esquís...

-Fer una sortideta amb neu no pot estar malament, però això de posar-me uns esquís als peus ja veurem; fa més d'una dècada que no em calço uns esquís; de fet, des que vestia de caqui -li vaig respondre.

-Tranqui, això és com anar amb bici -em va respondre. Va

primeres baixades, la confiança va tornar. Des del cim del Gallinero, vam poder observar la vessant sud del massís de l'Aneto i la Maladeta. Els meus temors havien fugit, i a l'endemà podíem anar on volguéssim.

Després d'aquesta experiència, vam anar a dormir a Benasc, a casa d'un altre company de feina, on vam improvisar un bivac al menjador. Aquest company ens

licitat). El sol ens escalfa, però l'airet fa que no ens quedem contemplant la vista de la vall. Comencem a veure, amb els primers raigs de sol, els pics nevats que ens envolten: el port de Benasc, el Salvaguarda, el pic de Paderina, la Maladeta...

Reprenem la marxa. Esperava que en aquesta aturada recuperaria les forces, però ni els ànims ni els encanteris de la Marga, que em fa empassar una pòcima energètica -Argghhh!!!- fan que les forces tornin... El meu cos no està per encanteris, píndoles ni brulxeries; el que realment necessito és la seva escombria màgica i res d'esquís!

Notareu que gairebé només parlo en primera persona, el que passa és que els contactes amb la resta del grup són puntuals i breus; l'únic que arribo a escoltar són: -ànim!!! -i tot seguit- Anem!!! -ells ja portaven una estona esperant-me, i pelats de fred com estaven, no tinc prou forces per gastar per contradir-los, i apa, amunt!

L'Andreu i el Robert assegurant la Marga. Foto: Àngel Galisteo

Som a peu de corredor, entre unes pedres. Deixem part del material, em desfaig, per fi, dels esquís i ens calcem els grampons. La Marga i el Xavi encapçalen la pujada, i desapareixen ràpidament darrere el coll. Tot just he acabat de calçar-me els grampons, veig el Robert desfer-se dels seus esquís a meitat de corredor. L'únic que gosa pujar amb esquís és el meu "conegut"; no es vol perdre per res la baixada "adrenalínica".

Quan arribo al coll... desil·lusió: el cim és encara més, més amunt. Trobem dues persones que baixen per la pala de neu. Un d'ells s'ho pren amb tranquil·litat, realment una badada pot fer-lo caure molt avall. Després de xerrar una estona amb un d'ells, ens comenta que ha vist venir uns núvols que amenacen pluja.

Quan reanudo la marxa, veig la resta del grup a prop del cim;

Tot el grup al cim del pic d'Alba. Foto: Robert Massana

després d'uns segons de reflexió, crido la Marga i li dic que no pujo, amb senyes, i sento un crit que prové de mes amunt dient:

—*Maricón!!!!* (la veu m'és familiar... crec que és d'un conegut "examic". Ara, un indiferent i llarg —lilli???— és la meva resposta a tal greuge contra la meua virilitat. Finalment, després de recuperar l'alè, decideixo fer un últim esforç (innocent de mi) per fer-los costat. Quan arribo a dalt, sento un "SAAAMMM!!!!" que passa poc després a somriures, abraçades, fer fotos (som al pic d'Alba, a 3.118 metres).

Uns núvols ens diuen que hem de tornar ràpidament. Ja són les quatre de la tarda i encara ens queda tot el descens. Comencem a baixar. El "Papi" treu la corda i un parell de mosquetons, per no córrer riscos innecessaris. La pala està gelada i les precaucions no estan de més. Després d'uns primers intents de baixar amb esquís, desisteixo. "Això no és Cerler", em dic jo mateix, i les comes tampoc estan fresques com ahir.

La tarda-nit ens agafa una hora abans, però per sort tinc al meu costat el "presi" de la secció

La Marga baixant pel corredor. Foto: Robert Massana

de rat-penats de l'entitat. Frontal al cap, m'acompanya i guia fins a peu de cotxe. La jornada ha estat esgotadora, increïble, estem tots cansats, molls i gelats. Però amb el canvi de mitjons, comencem tots a pensar amb la cerveseta i el sopar. La jornada no s'ha acabat. S'acabarà a les dues de la matinada ballant i saltant a la pista de la discoteca "La Lluna", on els més valents intenten patinar sobre la pista amb un "artilugi" amb rodes, que resulta ser més perillós que cap dels corredors fets durant el dia.

Finalment, ens recollim al nos-

tre cau, al menjador del pis, no sense abans escoltar els discursos del nostre amfitrió. Després d'una sessió de massatges, mentre el Xavi s'adorm al sofà, el discurs continua, amb els llums apagats, fins ningú sap quan... tots ens vam adormir.

El cap de setmana ha estat genial, no crec que torni a passar una altra dècada per repetir-lo. A més, amb el grup que hi ha, la lliga no es pot escapar.

Us compensaré...

Àngel Galisteo

**Ja pots
aconseguir
els nou "forros"
oficials
de la Talaia.**

**Els trobaràs
a la botiga
NO LIMITS,
a la rambla
Ventosa, 3-5,
de Vilanova**

Et fan peça?

Crònica del "cotarro" talaienc

ASSEMBLEA GENERAL DE SOCIS

Tal com estava previst, el passat dia 19 de febrer vàrem celebrar la preceptiva Assemblea General de Socis de la nostra entitat. Intentarem fer una crònica per als qui no varen poder assistir-hi d'una assemblea llarga i carregada de contingut, sobretot en dos dels punts anunciats: la modificació de les quotes i el relleu de la presidència.

Després d'aprovar l'acta anterior, es féu l'informe de les múltiples activitats i de les diverses gestions, del local i també dels projectes de futur, que no tornarem a explicar aquí ja que n'heu tingut puntual informació a cada revista. Les explicacions dels diversos punts de l'ordre del dia foren desenvolupades pels diferents components de la Junta i pels representants de les seccions, que van presentar també el corresponent balanç d'activitats en una llarga i detallada relació. Es va demanar permís a l'assemblea per alterar l'ordre dels punts de la sessió. Així doncs, abans d'entrar en els balanços econòmics, es passà al davant la modificació de les quotes, que fou explicada de forma gràfica pel sotspresident Andreu Ferrer, mitjançant la projecció d'unes transparències amb les noves taules de distribució de les quotes que es proposaven per a la seva aprovació, les quals, fonamentalment, tendeixen a afavorir l'entrada dels joves com a nous socis i, també en el mateix sentit, afavorir la integració dels fills dels socis dintre de la categoria familiar, sense oblidar tampoc la gent gran. En resum, un repte que la junta nova s'ha proposat com a fita a aconseguir,

encara que el repartiment dels petits augments de les quotes hagi repercutit majoritàriament en els socis adults. En aquesta mateixa revista, us adjuntem la nova taula de quotes, incloses, també, les de les seccions.

En el punt següent es van passar comptes de resultats i es presentà el balanç del pressupost de 1999, el qual havia estat enviat a tots els socis amb antelació a l'assemblea. Amb una anormal brevetat, el comptador Josep Blanes va llegir els resultats de l'exercici (evidentment, pressionat perquè no martiritzés els socis amb un allau de xifres interminable). Enguany, l'estat de comptes es va dividir en tres grans blocs: els comptes de l'entitat, els comptes de les seccions i els comptes del local social, la suma dels quals donava un total de 10.685.509 pessetes d'ingressos i 11.182.706 pessetes de despeses, amb un dèficit de 497.197 pessetes, especialment a causa de despeses de darrera hora i no previstes inicialment. Tot i això, en el balanç de situació podia observar-se que a la tresoreria hi havia diners en efectiu: la raó era l'ingrés, al desembre, del premi de la Loteria de Nadal (5 pessetes per pesseta) que vam haver de reservar perquè la Caixa Penedès ens les anés descomptant a mesura que anava pagant butlletes premiades. En tot cas, l'ingrés definitiu que correspon a l'entitat no el tindrem fins, com a mínim, a finals de març, quan finalitza el termini de cobrament. Aquest balanç, en el qual ja s'han donat per amortitzades les partides de mobiliari i utilitatge en existència, quadrava l'actiu i el passiu amb un import total de 26.235.428 pessetes. Pràcticament sense demanar aclariments, foren

aprovats els comptes per unanimitat.

I com que ja partíem de la base que poc abans s'havien modificat les quotes, la proposta de pressupost 2000 ja s'havia adaptat en aquesta part dels ingressos. Així doncs, es va preveure un total d'ingressos de 14.838.053 pessetes i un total de despeses de 14.436.650 pessetes, comptant que a la part de despeses hi ha previst l'import de les obres comunitàries del local -les quals, encara no han començat- que pugen a 3.500.000 pessetes, a finançar entre bestretes per part de les seccions, un pagament de la Caixa Penedès, un parell de subvencions previstes i, segurament, l'ingrés de la loteria del 99. El pressupost també s'aprovà per unanimitat.

Un altre punt de l'ordre del dia va ser la llista de baixes de socis per manca de pagament. Les propostes d'activitats per al 2000 es van incloure en l'informe d'activitats i projectes.

Finalment, s'arribà a l'anunciada remodelació de la Junta Directiva, la qual, essencialment, preveia el relleu de la presidència, anunciat ja pel mateix Salvador Butí en l'assemblea del darrer any. En un comunicat enviat abans de l'assemblea a tots els socis, el president sortint proposava la composició d'una nova Junta que presidiria el fins llavors sotspresident Toni Castelló, amb alguns canvis de funcions dels mateixos integrants anteriors i alguna nova incorporació, que com veureu és majoritàriament de joves amb el suport d'alguns socis més grans.

Crònica del "cotarro" talaïenc

La composició és la següent:

President

Antoni Castelló i Ricomà

Sotspresidents

Salvador Belchi i Ibañez
(àmbit esportiu)

Margarida Carbonell i Pujol
(àmbit cultural i social)

Joan Raventós i Hill
(àmbit joventut i promoció)

Secretari

Andreu Ferrer i Paterna

Tresorer

Manel Vidal i Laborda

Vocal comptable

Josep Blanes i Minguez

Vocals

Judit Català i Alcalde

Carles González i Nogués

Francesc X. Perelló i Bernia

Agustí Poch i Parés

Nati Salvadó i Cabré

Jaume Soler i Serrano

A partir d'aquí, l'assemblea ratificà el nou president, que agrai aquest suport, amb la junta remodelada, mentre aclamà, amb forts aplaudiments, el discurs de comiat d'un emocionat Salvador Butí, al qual se li arribà a estroncar la paraula recordant els dotze anys de la seva vida dedicats a presidir i dirigir la Talaia, evidentment amb l'encert que ja tots coneixem. En aquell mateix moment, i en nom de la Junta, se li entregà a ell i a la seva dona Maria Carme Barceló -que també feia dotze anys que treballava a la junta- una magnífica placa de fusta gravada en record d'aquest dilatat període de dedicació d'ambdós a la nostra entitat. Tot i el comiat de la presidència, el Salvador va assegurar que continuaria treballant per l'excursionisme i per la Talaia. En aquest moment, el soci Antoni Ordovàs va llegir una nota personal de reconeixement que re-

produïm a continuació: "Ara que finalitza aquesta assemblea, i que consti en acta, vull ressaltar les persones que durant aquests últims anys s'han anat succeint en la junta directiva de la Talaia. Vull retre un agraïment a tots ells i a tothom que, des dels inicis de l'Agrupació, participà com a soci i, a més, exercint un càrrec o comesa. Totes les èpoques han estat importants per poder tirar endavant la nostra entitat excursionista. Ara, però, hi ha la circumstància, i no fa pas gaires anys que hi va haver la bona pensada, després d'estira i arronsa, ajornaments, etc., de donar el pas decisiu i adquirir en propietat aquest local: un domicili estable per poder realitzar les nostres activitats de muntanya i d'àmbit cultural que se'n desprèn. Sense un estatge idoni, l'Agrupació podia tenir de cara, en el futur, segures incerteses en no disposar d'un establiment fix. I aquí es dona el fet que en la nostra trajectòria associativa hi ha hagut un president, en Salvador Butí i Papiol, al qual s'ha d'agrair sobremanera la dedicació que ha esmerçat en aquests 12 anys. Una llarga tirada dirigint, perseverant, preparant el moment oportú perquè aquest projecte fos una realitat; amb la col·laboració de tot l'equip que li ha donat suport i confiança. Això ha significat un compromís per superar problemes de tota mena; de finançament, de la comunitat de veïns. Situacions que poden donar neguit fins que no està tot encarrerat. Com un dels socis antics, dono les gràcies per aquesta valuosa consecució i així mateix desitjo renovat coratge a la junta directiva elegida. Equip integrat per joves i per veterans insubornables, tots ells d'estimada presència. Els que encara tenen cura de l'administració, de les pu-

blicacions, la Marxa, els GR, el manteniment del local, les obres, el bar, ordenant la biblioteca, etc., prestacions personals, col·laborant en els afers de l'Agrupació. La Talaia sempre ha manifestat quelcom d'especial, i amb les seves mancances i virtuts l'estimem pels molts dies passats d'inoblidables records, que desitjaria perllongats en l'avenir. Antoni Ordovàs". Després d'aquest emotiu acte, ningú no féu ús del darrer punt de l'ordre del dia: el torn obert de paraules. Per aclamació, es donà l'assemblea per closa.

ANY 2000, UN CARNAVAL FORÇA REEIXIT

Finalment després de pregar-ho molt, s'ha incorporat jovent en la Comissió de Carnaval, el qual, sumat a l'experiència existent, ha donat uns resultats acceptables.

El tret de sortida de la farra carnavalesca el va donar un acte molt seriós i erudit, que si bé no denotava cap lligam amb la disbauxa en qüestió, sí que tenia una relació amb el nostre carnaval. Es tractava d'una conferència, a càrrec d'Isabel Coll, professora del Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona, sobre les obres del pintor vilanoví Manuel Cusi i Ferret (1857-1919), autor de la pintura que il·lustrava el cartell del carnaval vilanoví del 2000.

De fet, el primer acte que de veritat és l'inici de la disbauxa sempre té lloc el Dijous Gras: la gran Xatonada, que enguany va ser molt ben resolta pel Manel Massana, però va resultar un xic escassa de salsa de xató (aviam si l'any vinent n'hi poses

Crònica del "cotarro" talaienc

més... o l'hauréu de demanar als de Sitges!!!). I com que hi havia una gran concurrència, es va haver de repartir el personal entre les dues sales contigües per encabir a tothom. Quan, ja tots farts, fèiem el rotet, aparegué el Bernat del Manton, enguany protagonitzat per un jovenet secretari de Sa Majestat Carnestoltes. El Bernat, com sempre, en un satíric i ben construït sermó, tragué els drapets al sol de tots aquells i aquelles que durant l'any han estat motiu de comentaris i xafareries dins el cotarro talaienc. El xou finalitzà després d'una meringada com cal a la plaça de les Cols, contra una colla dels Bordegassos que ens vingueren a visitar.

I enguany, les comparses, déu-n'hi-dol! Vam augmentar la inscripció fins a 56 parelles!, la qual cosa permeté finançar millor les despeses camavaleres, mantenint, encara, la quantitat justa de parelles que permet la maniobrabilitat de la comparsa. Els comparsers i les comparses van recórrer la ciutat de punta a punta, dirigits per l'esbojarrat banderer de l'any passat: el Jordi Rius. Per variar, vàrem assistir a la mecànica cerimònia de la batalla de caramels de la plaça de la Vila en una tanda en què entràvem 21 comparses al mateix temps, i on, evidentment, es va perdre el sentit de fer la "passada" entremig d'aquella multitud. També costava saber contra qui et barallaves, en les successives onades, llançant graps de caramels a l'altra banda, a no sabíem qui, fins que vam buidar els mocadors i tocava aixoplugar-se darrere les comparses, que restaven arrecerades darrere les pantalles dels mantons de Manila. Per acabar-ho d'ado-

bar, la llarga col·locació de llaçades a totes les banderes, que va ser protagonitzada pels personatges convidats i els polítics de torn -oh!, que és maco!-, va durar una eternitat, i les parelles de comparsers només esperaven la baixada dels seu banderer per marxar d'aquell bullici i rematar la jornada, fent passades fins al nostre local i acomiadant l'excel·lent banda de música que ens va acompanyar.

Bona part dels nostres comparsers es varen quedar a dinar al nostre local social, en sengles àpats organitzats, un per als més veterans i l'altre per als més joves. A la tarda, alguns es van trobar participant a les danses, que tradicionalment se celebren al costat de casa nostra, és a dir, a la plaça de les Cols.

El dilluns, un any més sortien al carrer els nostres Cors de Carnestoltes, que amb un repertori molt encertat posaren de lleu les pífies i carrinclonades comeses pels vilanovins, sense oblidar-se de fer una bona repassada als polítics més destacats. Un recorregut pels establiments i societats que els havien convidat va ser l'itinerari d'aquella nit, on de mica en mica els cantaires van anar omplint la panxa amb una barreja espectacular de totes les convidades de menjar i beure. A darrera hora, fins i tot van cantar com els àngels, com sempre sota la magistral direcció de la Cinta, que aconseguí que cantessin força bé i en molt poc temps. També es feren sentir a l'escenari del Teatre Principal, on es van anar alternant amb altres colles de cantaires.

I aquí s'acaba la història i una

altra edició de la nostra participació al carnaval de Vilanova.

COL-LABORACIÓ AMB LA U.E. SABADELL

El passat 18 de març, vàrem tenir l'ocasió de col·laborar amb la Secció de Natura de la Unió Excursionista de Sabadell, que tenia programada una excursió per la zona del pantà del Foix, considerada actualment un parc on s'aprecia un habitat natural en zona humida.

Així doncs, un autocar ple de sabadellencs arribà ben aviat a Castellet, on s'incorporà com acompanyant el soci talaienc Josep Blanes, amb qui prèviament havien concertat la trobada. L'itinerari que van efectuar començava just a la presa de l'embassament i, des d'allí, contornejaren l'embassament pel camí perimetral, fins arribar a Can Bladet. En aquell indret, a més de descansar i esmorzar, el grup es dividí en dos: els uns hi eren per fer un curset fotogràfic i van aprofitar els reflexos de l'aigua i la presència d'aus aquàtiques per realitzar, durant tot el dia, bones pràctiques fotogràfiques; els altres, resseguien les vores de l'aigua que eren plenes de pescadors, excepte en les zones on les aus nidifiquen.

Més endavant, es féu una derivació fins a la font d'Horta, i a la tornada pujaren fins a Can Samison per contemplar la panoràmica de Castellet i bona part del Penedès. D'allí, tornaren a la vora del Foix per dirigir-se a Castellet. Després d'haver visitat el poble i contemplar la panoràmica sobre l'embassament, els senderistes es van instal·lar a la pi-

Crònica del "cotarro" talaienc

neda de la part alta del poble per dinar.

A la tarda, tenien previst allargar l'excursió a una altra zona més allunyada: Olèrdola i la seva zona històrica. Els sabadellencs van quedar molt complaguts per tota l'excursió i per la col·laboració de la Talaia. Cal mencionar que aquesta secció de la UES té programades cinc o sis excursions mensuals, durant tot l'any, totes elles amb visites característiques lligades a llocs o a fets on es ressalta el medi natural. Els felicitem per aquesta bona iniciativa.

LAPSUS EN LA CLASSIFICACIÓ DE LA I COPA CATALANA DE MARXES

En la passada edició de la Revista, fèiem menció del rotund èxit de la Talaia en la I Copa Catalana de Marxes Tècniques Regulades, i en transcriure la classificació ens vam deixar un equip: Toni Sagarra i Eliseu Oltra, que varen resultar classificats en la 7ª posició, amb 68 punts, amb la qual cosa varen contribuir substancialment a aconseguir el primer premi per entitats. Subsanat l'oblit, cal dir que la II Copa Catalana de Marxes Tècniques Regulades ja funciona; de fet, es va iniciar el passat 26 de març amb la Marxa d'Orientació per Descripció de la Talaia. Ara, cal participar en el màxim de proves que tindran lloc durant tot l'any.

1r CURSET D'INICIACIÓ AL DESCENS D'ENGORJATS

Organitzat pel nostre Grup Espeleològic Talaia (GET), dintre l'àmbit de la 3a Vegueria de la FEEC, del 4 al 26 de maig tindrà lloc el 1r Curset d'Iniciació al Descens

d'Engorjats, amb la finalitat de donar a conèixer les tècniques emprades per gaudir amb seguretat d'aquesta emocionant modalitat d'exploració. La inscripció serà limitada a 15 cursetistes, i en el preu va inclosa tota la documentació tècnica, els desplaçaments, l'assegurança, el material de progressió i els vestits de neoprè necessaris per realitzar les pràctiques. En el proper número de la revista tindrem informació de com ha anat el curs.

COMISSIÓ D'OBRES DEL LOCAL SOCIAL

Després de la remodelació de la Junta Directiva, calia constituir de forma correcta la Comissió d'Obres del Local, la qual s'encarregarà de conduir l'execució de les obres i proposar a la Junta les despeses a realitzar i el seu finançament, alhora que estarà en contacte amb la Comunitat de Propietaris de l'edifici per tot allò que afecti les obres que es realitzin en comú.

Aquesta comissió estarà formada per l'Andreu Ferrer, el Josep Blanes, el Salvador Butí, el Ramon Lòpez i el nou president, Toni Castelló. Es reunirà cada cop que es consideri oportú i que hi hagi qüestions a resoldre relatives al local.

I UNA ALTRA COMISSIÓ! AQUESTA PER A CONSTITUIR LA SECCIÓ DE VETERANS

I van sorgint noves comissions... Tal com un soci de l'entitat va anunciar en el transcurs de l'assemblea d'enguany, hi ha el propòsit de constituir una Secció de Veterans, en la qual, evidentment, podrien acollir-se els socis i soci-

es de més edat per tal de realitzar sortides variades, d'acord amb el tarannà sociocultural-excursionista amb què sembla que es vol impregnar aquesta nova secció. Com que la qüestió encara és un projecte, tothom que hi estigui interessat pot dirigir-se al Vicenç Carbonell.

O sigui, aviam si tots els més ganàpies, que ja us aneu fent grans i no ho voleu reconèixer, us hi apunteu! A la Secció de Veterans, hi falta gent!

CRÒNICA DELS DIVENDRES CULTURALS

Comencem l'any 2000 amb la cloenda, el dia 7 de gener, de l'exposició de dibuixos de l'Antoni Ordovàs "ARA FA MIL ANYS... DE LA CATALUNYA ROMÀNICA", organitzada per la Secció de Cultura, i que ha estat molt visitada pels nostres socis. El divendres 14, en primer lloc es presentava a la premsa la XII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA, i a la segona part estava prevista una conferència, però el conferenciant no va poder assistir-hi, per la qual cosa es va ajornar per al mes següent. Una setmana més tard era el Joan Toledano i l'Isabel Romeu els qui ens presentaven una esplèndida projecció de diapositives que, sota el títol LES MUNTANYES QUE ENS FAN IL·LUSIÓ, ens oferiren un reguitzell de cims, serralades i paisatges d'alta muntanya que han pogut captar en les seves múltiples sortides per arreu del món. Fou el divendres 28, quan dues dones, la Rosa Altés i la Viky Florenciano, ens presentaren un àudiovisual: L'ÍNDIA: LA FUNDACIÓ VICENÇ FERRER que s'inicià amb un recorregut pels pobles i

Crònica del "cotarro" talaienc

ciutats d'aquest exòtic país i ens mostrà els costums i la forma de viure dels indis. Posteriorment, ens parlaren de la incansable tasca del missioner Vicenç Ferrer i la seva Fundació, que està ajudant a desenvolupar les classes més desfavorides d'una extensa regió d'aquell immens país, ajudant-les a sortir de la misèria i creant treball i cultura. La Viky i la Rosa, que varen conèixer uns dies entre ells, varen ser rebudes per aquella gent de forma multitudinària i els van voler mostrar el progrés que havien experimentat gràcies a aquella fundació humanitària.

Canviem de mes. El 4 de febrer, organitzat pel GEAM i a càrrec d'un escalador convidat, l'Antonio Martínez, tingué lloc una excel·lent projecció de diapositives: **ESCALADA EN EL GEL AL CANADÀ**, que ens mostrà unes espectaculars cascades i corredors de gel, raó principal que l'impulsaren a ascendir i recórrer aquelles difícils vies canadenques. I el divendres dia 11 ens presentaren **VIATGES ALS CONFINES DE LA TERRA**, una magnífica projecció i reportatge, sobretot de grans geleres i esplèndides seralades des d'Alaska fins a la Patagònia. Fou realitzada per José Luis Draper, estadà vilanoví, membre d'una coneguda agència de viatges, el qual, a més d'organitzar aquestes grans sortides, també hi participa personalment amb llargues caminades. El dia 18, el Santi Llacuna, un biòleg especialista en fauna autòctona que el mes anterior no va poder realitzar aquesta conferència i projecció, ens presentava **LA FAUNA DEL GARRAF**, i així ens descrigué i pormenoritzà les espècies principals, la majoria de les quals gairebé tothom coneix, però de forma molt su-

perficial. La xerrada ens ajudà a tots a conèixer la fauna de casa nostra. Al final, una tanda de preguntes aclarí l'existència i les característiques d'altres espècies poc conegudes. Ja a les portes de Carnaval, el dia 25 fou l'Isabel Coll, professora d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona, qui ens parlà de **MANUEL CUSÍ I FERRET, PINTOR VILANOVÍ (1857-1919)**, autor de l'obra pictòrica que enguany il·lustrà el cartell del carnaval vilanoví. La conferenciant ens explicà la múltiple relació del pintor amb els temes del nostre Carnaval, sempre a través de les seves obres i amb exhaustius detalls que als més profans ens passaven desapercebuts.

Un acte doble obria el mes de març, el divendres dia 10. Així, a primera hora del vespre, es presentava en roda de premsa la 42a **MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ**, amb l'assistència dels mitjans de comunicació locals. I poc després s'iniciava la projecció i xerrada que portava per títol: **L'IRAN, L'ÚLTIM ECLIPSI DEL MIL·LENI**, amb la particularitat que aquest divendres constituïa la primera part d'una doble projecció que tenia per escenari la regió que ocupava l'antiga Pèrsia. En la primera part, el dia 10, Xavier Castelo fou l'encarregat de comentar i il·lustrar la xerrada; el següent divendres, dia 17, ho feia la Isabel Herreros, amb el títol: **UZBEKISTAN (Samarkanda) i IRAN: LA RUTA DE LA SEDA**. No cal dir que ambdues xerrades foren interessantíssimes i alhora complementàries, ja que la primera explicà amb tot detall els mecanismes del famós eclipsi solar i l'espectacle que havia despertat a tot el món; segons els entesos, l'Iran fou un lloc privilegiat per obser-

var-lo. A més de tot l'ambient iranià, ens presentà les innombrables seqüències i els arguments tècnics que ens feren comprendre millor aquest fenomen astronòmic. També fou magnífica la narració del seu pas per la ruta de la llegendària Ruta de la Seda, per Samarkanda, l'antiga Pèrsia i altres indrets, amb múltiples detalls i diapositives de molts monuments espectaculars, recollint aspectes de la vida quotidiana d'aquests països i dels seus personatges. Potser cal dir que la ràpida passada de les diapositives ens privà de contemplar detalladament alguns llocs on ens hauria agradat entretenir-nos una mica més. No cal dir que ambdós conferenciant - igualment que els d'anteriors actes - van ser premiats amb càlids aplaudiments pel nombrós públic que va omplir la sala d'actes. I finalitzàrem el trimestre, el divendres 24, amb un tema dolç i natural: **EL MÓN DE LES ABELLES**, una conferència a càrrec de Salvador Mallofré, un apicultor del Penedès que ens explicà de forma clara i planera com s'obté la mel. Ens detallà des de la constitució i organització dels eixams i les classes d'abelles fins als tipus de flors d'on treuen el pol·len, i quines característiques té la mel segons els llocs on s'han establert els ruscs, com fabriquen la bresca o què passa quan l'eixam es fa vell i deixa de produir mel. Una bona col·lecció de diapositives il·lustrà aquest món de les abelles i de la mel, inclosa l'emigració dels ruscs, amb camions, cap a altres terres on trobar abundància de flors, o l'obra-dor on s'extreu la mel de les bresques i s'envasa. Una interessant xerrada que finalitzà llepant-se els dits amb un tast de mel.

*La
nostra
gent*

L'entrevista **SALVADOR BUTÍ I PAPIOL**

No se'm podia escapar. Tot i que he estat col·laborant amb ell durant aquests anys i crec que se com pensa, sempre ens sorprèn amb nous punts de vista o ens ofereix noves opinions sobre qualsevol de les múltiples facetes que, quotidianament, afecten la Talaia. I ara que el Salvador ha deixat el càrrec de president, penso que és el moment adient de parlar amb ell, fer una sèrie de reflexions en veu alta i publicar-les perquè tots les pugueu conèixer, i perquè tots recordem que ha estat un líder singular a casa nostra, que ha sabut aglutinar al seu voltant un equip de gent heterogènia, la qual cosa ha fet que aquesta entitat hagi donat un notable salt endavant i s'hagi situat a un nivell molt més que acceptable.

M'ha insistit que no calia fer aquesta entrevista, que no calia portar gaires fotos, que no tenia temps, i no sé quantes excuses més; però jo encara he insistit més que ell, i li he recordat que encara que hagi deixat d'encapçalar l'entitat, encara es deu als socis, i que no oblidarem el seu treball fàcilment. I, "a més a més" (recordeu això dalt del Canigó?), ens ha promès que seguirà treballant en un munt de coses que porta al cap. Llegiu, doncs, aquestes opinions i preneu-ne bona nota. L'entrevista està servida.

Vinga, Salvador, fes-nos la teva fitxa personal, encara que la majoria dels socis ja et coneguin.

Em dic Salvador Butí i Papiol, 46 anys, nascut el 29 de novembre del 53, l'any en què es va coronar per primera vegada l'Everest. Estic casat amb la M. Carme Barceló, que ha estat sots-presidenta de la casa molt de temps i per tant una vella coneguda de tothom. Sóc professor de Química Analítica i Química Mediambiental a la Universitat Politècnica de Catalunya. Tinc dos fills, l'Elisenda, de 16 anys, i el Guillel, que en té 9.

Suposem que estaràs d'acord que et fem aquesta entrevista, oi? Les preguntes seran similars a les altres entrevistes que ja hem fet.

A veure com va.

En tot cas, digues com veus la revista actualment, de la qual ets un habitual col·laborador i què

n'esperes. Val la pena mantenir-ne la publicació?

Sempre n'he estat un gran defensor, de la revista. Crec que és

una eina importantíssima per a l'entitat. De fet d'aquí uns anys probablement el que quedarà de moltes de les activitats que ara es fan és el record i la revista. Jo crec que està en un bon moment,

que ha anant progressant d'uns anys ençà i que ha de continuar en aquesta línia. Hi veig un problema. Crec que el contingut és una mica repetitiu en aquests moments. Pràcticament any rere any quasi bé sempre surten els mateixos articles, i surt massa el relat de l'anècdota de les excursions que hem fet. A mi m'agradaria que cada vegada tingués una part més important l'excursionisme en general, encara que no podríem deixar d'oblidar mai que és la revista d'excursionisme de la Talaia. Aquest aspecte de repetició crec que s'hauria de vigilar. De fet ja n'estem parlant, no dic res nou. Ha d'anar millorant des del punt de vista tipogràfic, de contingut... Si diguéssim que no ha de millorar és que no l'apreciaríem gaire.

Bé, deixem la revista i passem a l'activitat a la Talaia. No essent un dels socis fundadors ja portes molts anys, penso que va ser l'any passat que et vam lliurar la medalla dels 25 anys en

Dalt de la Pica d'Estats, el 2 d'agost de 1973. Foto: Salvador Bullí

aquesta casa. Aleshores caldria preguntar-te quins foren els teus començaments. Sabem que inicialment provens del camp sardanista.

Sí, vaig entrar a la Talaia per Amics de la Sardana. De fet vaig entrar en un moment determinat, devia tenir uns 16 anys més o menys, recordo que estava estudiant el Preuniversitari, algú em va proposar ser secretari d'Amics de la Sardana, ja que la persona que hi havia, que era en Joan Ferré, havia d'anar a la mili. En aquells moments estava ballant sardanes en una altra colla de Vilanova i em va semblar molt correcte posar-me als Amics de la Sardana. I allà va començar la meua història dins la Talaia. Vam fundar la colla sardanista Volerany, de la qual vaig ser sempre el cap de colla i amb la qual vam arribar a ballar força bé. Vaig arribar a ser president d'Amics de la Sardana, després ho vam deixar i ens vam posar a la Secció de Cultura, cada vegada em vaig anar aficionant més a l'excursionisme (de fet ja hi havia estat sempre), però a l'excursionisme associatiu, anant organitzant coses, cada vegada ens vam implicar més fins que en un moment determinat ens vam implicar tant que les circumstàncies van portar que un grup de persones considerés que jo era l'adequat per a ser president de

la Talaia i així han estat aquests darrers anys fins ara fa poc. Aquesta és la meua trajectòria aquí.

Aleshores, quins foren els teus primers companys d'excursió dins l'entitat?

Els primers companys d'excursionisme van ser els propis companys que en aquells moments formaven part de la colla sardanista Volerany, precisament ara 25 anys que es va fundar, aquesta colla, i que va ser un motor en aquella època molt important, perquè érem tots molt joves, molt joves i entusiastes, era un grup de gent que tenies al dar-

rere per fer qualsevol cosa. De vegades penses, podríem fer això o allò, però... qui m'ajudarà? En aquell moment no tenies problema. Sabies que tenies quinze o més persones al costat que t'ajudaven i que col·laboraven amb entusiasme.

Bé, doncs, amb ells vam començar a fer excursions, perquè estàvem dintre la Talaia i n'érem conscients, i a més a tots ens agradava, i també jo intentava que el tema excursionista agradés. I van ser les primeres excursions que vam fer. Després amb en Joan Virella, recordo que vam començar a ajudar-lo a preparar les marxes, bé a preparar-les no, perquè les preparava ell, era molt personal en això, però sí que l'acompanyàvem moltíssim els caps de setmana a recórrer el Penedès mentre es preparava la marxa perquè s'hi passava pràcticament tot l'any, i així anàvem coneixent el país cada vegada més. Vam començar coneixent els entorns de Vilanova i els del Penedès. Tot això amb la meua dona. De fet la meua companya d'excursions ha estat moltes vegades, quan es tracta d'excursions bàsiques, ha estat la meua dona i en Joan Virella. Sortíem amb el Pepet, el Jaume Carbonell, la Blanca, fè-

Fent el galop d'entrada en un concurs de sardanes a Vic, l'any 1975, amb la colla Volerany. Foto: S. Bullí

Pujant al Vignemale, l'agost de 1991. Foto: Salvador Buit

iem un grup molt especial. Hi vam sortir durant molt de temps.

Després vaig aprofitar l'any 1976, que es celebrava el centenari de l'excursionisme català, que va sorgir la proposta de pujar a la Pica d'Estats. Aleshores em va agafar la mania que havia de pujar a la Pica i vaig intentar organitzar tota una colla per anar-hi. Vam sortir, vam arribar allà, i al cap de deu minuts de caminar la gent es va començar a fer enre-re, i vaig fer una ascensió, el meu primer tresmil a l'alta muntanya la vaig fer solet, estrenant botes, piolet, motxilla, pràcticament tot.

I et va picar el cuquet de l'alta muntanya...

Sí, bé, ja el tenia, el cuquet. De fet, dic que hi vaig pujar sol però és mentida, no era tot sol, hi havia molta gent que hi pujava, encara que jo no coneixia ningú i vaig fer el trajecte sense parlar amb ningú, simplement veia gent i anava fent, vaig arribar a dalt i vaig baixar. I a partir d'aleshores

assíduament he anat fent alta muntanya, d'estiu, sempre per la via normal, eh! no he estat mai un alpinista massa agosarat. Durant molts anys vaig sortir a fer alta muntanya amb el Manel Busquets, tots dos sols vam recórrer mig Pirineu, algunes vegades -sobretot durant les vacances d'estiu- fèiem grups més grans. Recordo una vegada que vam pujar a l'Ane-

to amb un magnetofon (els cassets encara no eren freqüents) i ens vam posar a ballar una sardana allà dalt.

De fet no he deixat mai de fer alta muntanya als estius, encara que el que a mi m'ha interessat més de l'excursionisme és el coneixement del país, el trepitjar tots els llocs encara que no siguin tan espectaculars, conèixer el territori i, evidentment, el

Pirineu també.

Això enllaçaria amb la següent pregunta: si haguessis de presentar el teu "curriculum vitae" excursionista de fites personals aconseguides, quin seria aquest?

Seria un curriculum no gaire brillant però per a mi interessantíssim en el sentit que em considero un coneixedor del país. Durant aquest temps he recorregut molt aquest petit tros d'Europa en què vivim, i encara que sigui petit és sorprenent la quantitat de llocs que cada vegada veus i com descobreixes nous indrets i sempre tomes amb noves propostes per a futures excursions. Encara que sigui petit és molt difícil d'arribar a conèixer-lo tot. El que m'agrada, doncs, és conèixer el territori. Home, ja m'agradaria poder disposar de facultats físiques per fer grans ascensions. Però tampoc no és que sigui una fita especial. En aquests moments m'accontento amb pujar cims del Pirineu, cada estiu uns quants, els que puc. Jo prefereixo plantejar-me una dificultat que sé que puc superar, si no la frustració és gran. I en principi me'n vaig sortint, i sí que em produeix una gran satisfacció posar-me una fita, cada vegada una mica més agosarada i superar-la. Això per a mi ja és important i em produeix gran satisfacció. L'excursionisme i muntanya me n'han

Castell de Prenafeta, 11 de març de 1984, preparant una excursió "Coneguem Catalunya". Foto: S. Buit

Portant la bandera de la Talaia a les comparses de l'any 1988. Foto: Arxiu Butí

Acte de celebració del 40è aniversari de la Talaia, el 7 d'octubre de 1995. Foto: Arxiu Butí

donat moltes, de satisfaccions, però, és clar, com a 'curriculum' per presentar davant de segons quin lloc potser no tindria una gran visibilitat. Però t'asseguro que m'és ben igual. Per mi ha cobert i espero que continuï cobrint totalment les meves expectatives.

Abans ja n'has parlat una mica, de la pregunta que vaig a fer-te ara. Però, digues, què o qui et va impulsar a presentar-te a la presidència de la Talaia?

Van ser les circumstàncies del moment. No va ser res ni ningú, va ser tot i tothom. M'hi vaig sentir no obligat però sí empès. Acabava de fer 35 anys, estàvem per la casa amb ganes de fer coses i realment en fèiem. Vam impulsar la Secció de Cultura que pràcticament no existia. Es van començar a fer excursions en autocar, vam organitzar tot el tema dels GR... Això va portar un moviment important a la Talaia, un moviment que contrastava una mica amb la situació oficial de la casa. Hi va

haver una època, no diria de conflicte, però sí d'actuacions paral·leles que hi havia entre el nostre grup, que funcionava d'una manera, i la junta, que funcionava una mica paral·lelament i amb una filosofia diferent. Durant un temps la nostra empenta va fer que en un moment determinat necessitàssim sortir del que era en aquell moment la secció de Cultura i a més creïem que la nostra manera d'entendre l'excursionisme i la nostra manera de fer era millor que l'altra, n'estàvem convençuts, d'això, o si no no ens hi haguéssim posat. I bé, no podíem fer res més. Si estàvem convençuts que podíem fer que la Talaia fes un pas endavant no hagués estat bo no haver-ho fet.

Es va fer un primer intent que no va reeixir, vam presentar una candidatura una vegada, i després de quatre anys vam preparar-ho conscientment. Vam fer molta activitat, vam continuar adobant el terreny, i en el moment determinat hi va haver la presentació de candidatura i vam obtenir la presidència que ha durat dotze anys, durant la qual creiem que hi ha hagut una transformació importantíssima. L'entitat actual no és la que vam agafar, també els temps han canviat, això és evident, però crec que s'ha portat la Talaia a una situació que evidentment pot millorar i crec que ha de millorar i millorarà, però que Déu n'hi do!

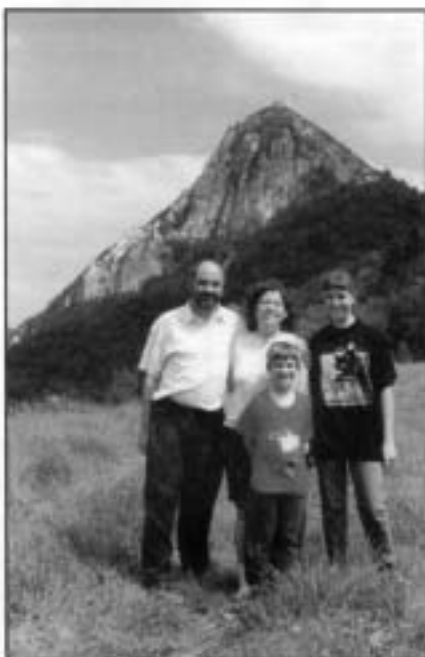
Bé, altres temes. Què n'opines, de la competicions de muntanya, has participat en algunes?

Mira, jo sóc un romàntic de l'excursionisme, i les competicions de muntanya no m'agraden i crec que no és massa bo. Pel que es veu, però, aniran a més. A mi m'agrada l'excursionisme per si mateix, no per competir. Sí que he participat en algunes marxes, perquè, bé, des de la nostra entitat hem impulsat la Copa Catalana de Marxes Tècniques Regula-

des, i has de donar exemple, participant-hi. La nostra Marxa no deixa de ser una competició, fins a aquest nivell de competició ja m'està bé. El que trobo que ja no estaria bé és que hi haguessin campionats, que hi hagués un campió de pujar per aquí, un campió de baixar per allà, que ja hi és, oi? i cada vegada més. I els diners públics cada vegada van més per a això. Però precisament en el nostre esport, hi ha una cosa que sempre m'ha semblat molt interessant, que no hi ha la competició. En una competició sempre hi ha d'haver una persona que guanyi, però perquè una pugui guanyar hi ha d'haver molta gent que perdi, i és clar, només es valora el que guanya, i els que perden tampoc perden, perquè hi han participat, i aquest concepte de guanyador, de potenciar només un membre, el que va davant, i no tenir en compte tots els que participen... Hi ha competicions en què els que queden segons se senten frustrats... A mi aquest concepte no m'agrada. Crec que en l'excursionisme, cada persona té les seves possibilitats i les seves fites, cadascú té les seves, i si les aconsegueix crec que això és el que compta, i en canvi no ha de competir amb el company. Al contrari, el company és el company, i no ha de ser un competidor a la muntanya. Per tant, pot-

Lliurament del diploma de reconeixement de la Ciutat a la Talala, el setembre de 1996. Foto: Anxí Butí

Amb la família a Montsegur. Foto: Salvador Butí

ser sóc un romàntic en aquest sentit, però jo l'excursionisme el veig així, i si les coses van d'una altra manera ja no serà el meu excursionisme. Espero que la Talala sàpiga entendre això i que aquí sempre hi hagi una parcel·la d'excursionisme per poder practicar.

Creus que poden conviure, encara, l'alta muntanya, el senderisme, els campaments, l'espeleologia, les activitats culturals, l'esport d'aventura, etc, tot aquest aiguabarreig que hi ha, o creus en l'especialització, que cadascú vagi en una entitat pròpia o un grup propi?

Jo estic absolutament convençut que una entitat com la nostra té sentit amb la convivència de totes aquestes activitats. És evident que hi ha d'haver qui practiqui més una faceta de l'excursionisme que una altra. Això ha passat sempre. Però també sempre hi haurà qui no, qui tastarà una mica d'això i una mica d'allò, i en el fons la gent comença per una cosa i a vegades es passa a una altra, i va evolucionant. Bé, estic convençut que la gràcia d'una entitat com la nostra és això, hi ha d'haver aquesta convivència.

Ara m'estàs dient dels esports d'aventura. Aquí entrem en un tema de professionalització. En el

Firma de les escriptures de compra del local a l'Ajuntament de Vilanova, el febrer del 95. Foto: Anxí Butí

moment en què comenci a haver-hi professionals que portin gent a fer aquests esports, això ja és una altra qüestió. Una entitat com la nostra és una entitat sense ànim de lucre, en què la gent ve aquí a fer el que li agrada i ho ve a fer amb un enorme sentit de servei a la comunitat, de fer coses per als altres, sense esperar en absolut cap recompensa de tipus monetari. En el moment en què entri la professionalització com en el tema dels esports d'aventura i com és en molts aspectes l'esquí, aleshores ja és una altra cosa, ja no té tant a veure en les entitats excursionistes com a tals. Si les entitats excursionistes entenen això bé, sobreviuran, si no acabaran essent llocs purament comercials. Hi ha aquest perill. Després hi ha el perill de les cases comercials de material d'esport. Cada vegada el material esportiu mou més diners, atrau més empreses, i hi ha el tema de les esponsoritzacions; s'ha d'anar molt en compte en això. És evident que es necessiten diners però s'ha de saber perfectament no acabar venent-se a interessos comercials.

Ara que ja has deixat de ser al capdavant com a president, no et preguntaré quines alternatives aportaries a la Talaia, perquè ja les has aportades durant dotze

anys, però digue'ns què ens sobra i què ens falta a tots plegats, o quines coses caldria canviar perquè la Talaia continuï essent l'entitat puntera que tots desitgem. Fes-nos allò que en diríem 'l'estat de la qüestió'...

Jo crec que anem ben dirigits, en aquests moments. S'han iniciat alguns processos, com aquests de les seccions d'Infants i Joves, que pot ser un futur molt bo. Durant els últims temps l'entrada de noves generacions ha estat bastant evident. Crec que anem bastant ben dirigits. El problema és la individualització de la societat. El fet de venir aquí i fer coses per a la comunitat, a vegades no és el que està de moda. La gent té tendència a sortir a la muntanya pel seu cantó. De vegades he vist gent que ve a la Talaia dient que ve a buscar un mapa perquè vol anar al Garraf, però que hi va sol, que no li vinguin amb societats... Aquest és un problema de la societat, no de la nostra entitat. Els que estem aquí ja tenim això més clar. Però en el moment en què aquesta cosa canviï una mica (no sé si canviaria, eh?) perquè l'individualisme cada vegada està més arrelat, l'activitat nostra, el que és el coneixement de la natura, l'excursionisme, el coneixement del país, el sortir, és una activitat que

Pujant al Muñeres amb uns amics. Foto: Arxiv Butí

de mica en mica serà més necessària i per tant cada vegada serà més necessària una entitat com la nostra, per tant doncs el futur és bo. Haurem d'estar, però, molt a l'aguait, que no se'ns torci el camí, de tenir molt clar el que volem i que la incorporació de les noves generacions que vindran i que jo estic segur que farà que la la Talaia creixi com entitat, s'haurà de fer però en el benentès que els que en cada moment dirigeixin la casa tinguin clar quines són les finalitats de la pròpia entitat.

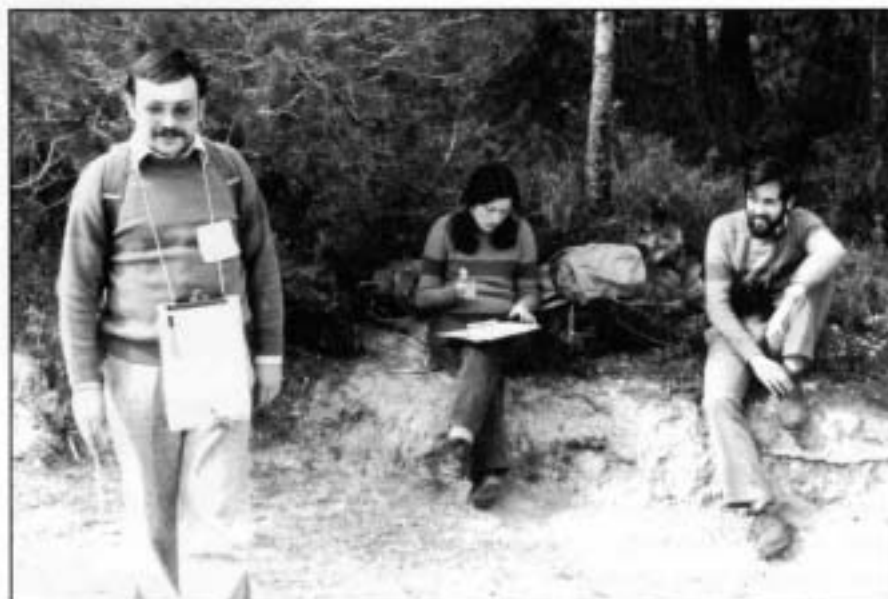
Crec que com a professor et deus trobar bé entremig del jovent, però els comprens? Creus que és el futur de la Talaia?

El futur de la Talaia està en el fet que puguin conviure els joves, els no tan joves, els més grans i els veterans. Una entitat com la nostra, amb anys d'història, ha d'ésser un lloc on s'hi trobin bé totes les edats. El que no pot ser és que en falti un, de tram d'aquestes edats, hi han de ser totes. No fora bo que a la Talaia només hi hagués jovent. Hi ha d'haver de tot. No sé si responc ben bé a la teva pregunta. Jo crec que m'hi entenc molt bé amb el jovent... Sóc un d'ells...!

Eternament jove...! A veure,

Dalt del Mont Valer, el 12 de juliol de 1993. Foto: Arxiv Butí

Fent un control a la XXI Marxa a la font dels Capellans, a Canaletes, al març de 1979. Foto: Arxiu Butí

quina fita voldries haver conseguit en l'àmbit talaienc i excursionista, i que encara no s'hagi realitzat. Quina és la teva il·lusió que no s'ha acomplert?

Home, no ho sé... Hi ha una cosa, durant aquest temps una de les grans preocupacions de la Junta i meva ha estat el local, evidentment, i el local en aquests moments està molt encarrilat però no està acabat, per tant el que m'agradaria és veure que d'una forma no massa llunyana les obres de la casa s'acabessin, seria un punt molt important. Seria allò de dir, a partir d'ara la nostra preocupació ja no serà tant el local, podem destinar molts dels esforços esmerçats fins ara en el local en altres coses, i això serà una alliberació de recursos important, i de tensions, i de preocupacions. El local no deixa de ser una cosa que sempre tenim a sobre i que en qualsevol moment hi pensem, hi ha moltes coses a fer i molts diners a gastar, i encara ens preocupa. Crec que el local serà la fita que farà que la Talaia acabi definitivament de consolidar-se, això no vol dir que ara no estigui consolidada, però serà un fet important que s'acabi.

Dues últimes preguntes ja per acabar aquesta entrevista: una, a títol personal, què t'ha aportat a tu la Talaia i l'excursionisme?

L'excursionisme m'ha aportat moltes satisfaccions. Si durant la setmana treballes, penses que durant el cap de setmana podràs fer una cosa que et distraurà, que t'ho farà passar bé, etc. Doncs bé, per a mi durant tot aquest temps ha estat l'excursionisme, ha estat aquella activitat que m'ha fet passar estones agradables, i això ho he fet a través de la Talaia, per tant m'ha aportat això, m'ha aportat felicitat.

I la segona i última, ja, per tancar definitivament. Quin missatge donaries en aquests moments als nostres socis i llegidors

Dalt del pic de l'Àliga, el 1969. Foto: Arxiu Butí

excursionistes.

No sé...doncs... com a missatge als socis que estimin l'entitat i que col·laborin en tot el que puguin i als excursionistes que continuïn fent excursions. Que intentin conèixer el país, que és molt interessant.

I pel que fa al medi ambient...?

En una entrevista com aquesta hi ha molts aspectes de l'excursionisme que no hem tractat. L'excursionisme porta en si, paral·lels, tota una sèrie de compromisos, i quan algú diu que és excursionista, immediatament —des del meu punt de vista— diu altres coses, un d'aquests aspectes és el tema mediambiental. Si a algú li agrada el paisatge, les muntanyes, la natura, i evidentment els estima, no li fa cap gràcia que li facin malbé i que li destrueixin aquests elements per interessos econòmics. Durant tot aquest temps a la Talaia hem intentat ser en tots aquells moments i llocs on calia per defensar el territori, per defensar el paisatge i el medi, i jo crec que en el futur això continuarà així, perquè és una cosa inherent a l'excursionisme, com és inherent l'estima del propi país, i en aquest cas un cert component patriòtic hi és, encara que la paraula sembli una mica troncada, però, vaja, crec que també hi va una mica implícit amb la visió d'excursionisme que jo tinc i que crec que és l'excursionisme català, i per tant una mica diferenciat del que seria pur alpinisme o pur muntanyisme.

Doncs, molt bé. Penso que estariem parlant hores i hores amb el Salvador del seu pas per la presidència de la Talaia i en general per l'excursionisme vilanoví. Però sabem que està sempre al peu del canó, encara que una mica en aquests moments descansant d'una tasca de més de dotze anys. Jo diria, per acabar... Felicitat excursionisme futur! Gràcies per tot, Salvador!

Josep Blanes

DE NEU FIN ALS C...!!!

Un cotxe carregat amb motxilles, botes, piolets i grampons sempre suggereix una "aventura" en perspectiva. I la nostra "aventura" d'aquest cap de setmana és pujar el pic de l'Estanyó (2.915 m), situat a terres andorranes.

Deixem Vilanova el dissabte a la tarda, bastant més tard de l'hora de sortida prevista. I és que costa tant arrancar... Porta dies fent un temps pràcticament primaveral, i com que últimament ha fet caloreta i no ha nevat, estem convençuts que trobarem poca neu. Tan convençuts, que ni agafem els esquís ni les raquetes. I no sabeu prou com maleirem haver deixat aquesta indumentària hivernal a casa...

Aprofitem el nostre pas pel Principat per deixar-hi alguns calerons (algú n'hi deixa molts, de calerons, però ja se sap, qui no vol passar fred a la muntanya, ha de gastar). Amb el cotxe encara més carregat i colgats entre bosses d'una coneguda botiga de material "muntanyero", ens plantem a Ordino i "okupem" una placeta de disseny, a l'entrada del poble, que ens serveix de cuina i menjador improvisats. El xef Àngel ens fa una pasta fresca amb una salsa que n'hi ha per a llepar els dits i els plats... i amb la panxa plena i l'esperit relaxat (vi, cafetó, cigarrets...) ens dirigim al final de la pista de Sorteny (1.890 m), on dormim en un hotel de mil estrelles, perquè aquesta nit milers d'estels ens fan l'ullet des d'un cel ben net.

Una tímida claror anuncia l'arribada del nou dia. Sortim dels sacs coberts de gebre (la compra està donant bon resultat), i és que a la nit han baixat molt les temperatures. Només amb els ulls i la boca al descobert, endrapem un energètic esmorzar.

A un quart de vuit tocat ja estem en marxa. Comencem seguint el camí ample que porta al refugi-borda de Sorteny, i just abans d'arribar-hi, després de travessar el riu Sorteny per una palanca, ens endinsem al bosc per un corriol.

Ascendint vers la carena de la serra del Relotge. Foto: Andreu Ferrer

La Marga Carbonell i el Paquito López en plena carena. Foto: Andreu Ferrer

L'Àngel Galisteo i el Paquito López a la carena. Foto: Marga Carbonell

L'Àngel, el Paquito, l'Àngel i la Marga al cim. Foto: Marga Carbonell

Primera parada per treure'ns roba, fer un glop i posar-nos crema protectora, perquè tot i que el sol encara només ha obert un ull, s'intueix un dia calorós.

I qui havia dit que hi havia poca neu? N'hi ha molta i molt tova. A mesura que ens endinsem al bosc per un fort pendent, ens enfonsem més i més. Pràcticament cada passa és un tocar fons i vinga, sortir i tornar a començar. Avancem lentament. Per sort nostra, quan sortim del bosc la neu s'endureix una mica. Ens dirigim a la base del Roc del Relotge i, per un pendent suau, creuem els clots de l'Estanyó. Vore-

gem l'estany adormit de l'Estanyó i, just abans de començar a pujar cap al coll, fem un segon esmorzar. Ens espera una forta ascensió, que els més experimentats (l'A i l'À) pugen com si res, piolet en mà, per si de cas... Els que ens sentim més insegurs (P i M), ens calcem els grampons. Arribats al coll, el sol ja ha obert els dos ulls i ens ofereix un ampli somriure...

Ara avancem, entre neu i pedra, per la carena de la serra del Roc del Relotge que uneix el pic de Sarrera amb el bony de les Neres (S. del Casamanya). Tenim bones vistes a tots costats; ens

vigilen la Pica, el Carlit, el pic de la Sarrera...

La pujada cada vegada és més forta. La neu desapareix; ens trobem al regne de les pedres. Ens distanciem i, cadascú seguint el ritme que li marquen les forces, anem arribant al cim. Al punt de migdia, tots hem assolit l'objectiu del dia. Situat enmig de les valls, el pic de l'Estanyó es converteix en el mirador d'Andorra... I en gaudim una bona estona. L'escalfor del sol convida a deixar-nos acaronar i, com sargantanes sobre les pedres, deixem passar el temps.

Però hem de tornar a l'acció, perquè els cims es pugen però també es baixen. Havíem insinuat la possibilitat de tornar per la cresta de l'Estanyó, i com que vista des del cim no ens sembla complicada, decidim baixar donant el tomb al cercle. És d'aquelles crestes que es deixa assaborir: sense gaires dificultats anem fent saltirons d'isard per aquest passadís de roca i neu. I entre passa i passa, ens permetem esplaiair la vista pels relleus andorrans.

Arribats a la collada de Ferreroles, comencem a descendir bastant "a sac". El ritme distès de la sortida ens permet jugar, i la baixada es converteix en una clas-

Baixant del cim. Foto: Marga Carbonell

L'Andreu de cara a la vall. Foto: Marga Carbonell

se improvisada d'iniciació a l'alpinisme: fem la bruixa, practiquem caigudes i frenades amb el piolet i ens arrebollem en aquesta nata-neu verge.

Però el veritable viacrucis encara ha de començar. A partir de l'estany, avançar es converteix en una feina penosa, ens enfonsem una i altra vegada en una neu ara ja excessivament tova. Literalment, els membres masculins

de l'expedició queden fins als c... de neu. Però és qüestió de prendre-s'ho amb calma i jugar a endevinar on posar el peu perquè l'enfonsada sigui el menys enfonsada possible. I ens sembla pràcticament impossible quan, arribats de nou a la pista, podem caminar pas a pas sobre una terra fangosa que resisteix el nostre pes.

A l'hora del cafè ens retrobem amb el cotxe, que està fent la migdiada i no té ganes de

caminar. Rodes molt noves però la bateria fa figa... Sortosament, mentre nosaltres fem canvis de roba i botes xopes de suor i d'aigua, mentre celebrem la tornada, el cotxe es recupera.

Ha estat una sortida rodona, d'aquestes que cada vegada que la recordes no pots evitar somriure de satisfacció: temps esplèndid, bells paisatges i, sobretot, uns col·legues fenomenals...

La Marga enfonsant-se fins als c... Foto: Andreu

I com un gat i com un gos, l'"aventura" d'aquest cap setmana ja s'ha fos...

Margarida Carbonell

FITXA TÈCNICA

Sector: Vall de Sorteny - El Serrat (Andorra)

Inici i final: zona per aparcar al final de la pista de Sorteny (6 km des del Serrat)

Desnivell: uns 1.000 m

Horari: 3 h / 3,30 h pujada i 2 h baixada

Cartografia:

- Haute-Ariège Andorre (Pyrénées carte núm. 7)
- Andorra (Editorial Alpina)

Xurreria
Trifón ★
VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria
Trifón ★
VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria
Trifón ★
VILANOVA I LA GELTRU

*El "hobby"
d'aquest
hivern*

El "hobby" d'aquest hivern (38)

L'OFICI DE CORDER -1-

ELS CORDERS A CATALUNYA I A VILANOVA

A Catalunya, l'ofici de corder era molt estès, sobretot a les poblacions tradicionalment marineres, amb una gran producció de cordes per als vaixells.

Era un ofici molt antic, ens atrevirem a dir que de cordes n'hi ha hagut sempre. A Barcelona, els corders estan documentats des del 1323, tot i que les primeres ordenances són del 1453 i reformades diverses vegades. El 1665 es van aprovar noves ordenances, i poc temps després ja van entrar en conflicte amb els espardenyers, tot i que més tard s'uniren i formaren grans confraries amb altres menestrals de la pell i el calçat.

LA MATÈRIA PRIMERA

Durant molts anys, el cànem fou un dels productes que més s'usaren per fabricar cordes de qualitat. Al nostre país, també s'havien usat altres vegetals, com ara el lli, l'espart, el jute. Més tard, a tots aquests vegetals se'ls afegí el cotó, i tots junts van aguantar fins que la industrialització, el plàstic i les matèries sintètiques els van anar arraconant.

ALTRES MATERIALS ÚTILS

En una lectura recent d'un llibre sobre Tanzània, hi trobo que les fibres del cocoter s'aprofiten per fer cordes i estores. Així mateix, es poden utilitzar materials procedents de l'atzavara (de la qual es treu el fil anomenat «pita»), del plataner (el de la fruita) i de

la palmera i els seus derivats. Tots aquests arbres tenen una relació entre ells pel que fa a la seva composició i, per tant, per a la seva utilitat. Feta tota aquesta explicació, podem creure que encara hi ha d'haver més vegetals en el nostre entorn que tinguin la mateixa utilitat.

EL CÀNEM

El cànem és una planta herbàcia anual que pot créixer d'1 a 3 metres (les plantes que fan vares de 3 metres són matolls, i no pas herbes) i que necessita climes càlids i humits. El cànem, doncs, originari de les estepes d'Àsia, entre el llac Baikal i la mar Càspia, agraïx els terrenys de força pluja o els regadius. Al nostre país deuria arribar de la mà dels romans, uns segles abans de Crist, ja que ells van ser uns grans difusors d'aquesta planta.

A Vilanova, que jo sàpiga,

durant el segle passat hi hagué una petita plantació de cànem, esporàdica i de caire domèstic, en els terrenys de la masia Coloma. Aquella gent ho conreaven per a la seva collita pròpia i amb el cànem que collien es feien roba, això sí, molt basta, ja que es deia de les camises que elles soles s'aguantaven dretes, però per a les feines del camp ja els anaven bé.

Aspecte general d'una sínia construïda per Francesc Cosp, de la sínia Capador. S'hi pot observar la utilitat de la corda. Foto: Jordi Minella

Com és sabut, a les masies l'autosuficiència i l'abastament eren primordials per mantenir la seva economia, en una època en què les famílies acostumaven a ser molt nombroses, deixant de banda que la producció de la terra s'havia de repartir amb el seu propietari.

Tot i que el nostre terme no semblava molt humit per poder conrear cànem, el terreny on aquesta família sembrava el cànem estava situat en una feixa del fondo del costat de la masia, i com sabeu els fondals recullen la humitat que hi van desviant els pendents de les muntanyes dels costats, per tant, són unes terres amb més gruix i més frescals que els plans i els costers.

Naturalment, aquesta informació la vaig rebre directament d'un descendent d'aquells pagesos de la masia Coloma.

Actualment, Francesc Cosp encara sembla cànem, en sentit experimental, a la sinia Caçador de Vilanova (o més ben dit, de la Geltrú), i realment el que cull són unes autèntiques vares aptes per a fer bastons.

El fruit del cànem és rodó, una mica comprimit i format per dues meitats hemisfèriques. El cànem té una olor molt forta i un gust d'herba aromàtica. La varietat que sempre s'ha conreat a Catalunya és la «cannabis sativa».

Hi ha una varietat de cànem, concretament la varietat de «cànem índic», que està prohibit conrear-la, tant al nostre país com a molts altres, perquè les flors femenines tenen molta quantitat d'una reïna amb propietats estupefaents, concretament: l'haixix, la marihuana i la griffa.

El cànem, un cop segat o tallat, s'havia d'estendre i deixar-lo assolellar en una era i, després, treure-li les fulles i el gra. Després de 15 dies, es feien feixos i s'apilaven per deixar-lo «covar». Més tard també es posava a remullar en basses per facilitar la

separació de la fibra tèxtil de la resta de la palla.

EL COTÓ

El cotó ha estat l'altre gran component que s'ha usat en la fabricació artesanal de les cordes, però és més contemporani. Aquest vegetal va ser introduït al nostre país i a Europa pels àrabs, tot i que des de l'antiguitat ja era conegut a les terres regades de l'Orient i d'Egipte.

D'aquest vegetal, anomenat cotoner, s'aprofita per fer el cotó la fibra que hi ha a sobre la llavor quan ja ha caigut la flor i ha madurat la càpsula, la qual s'obre espontàniament. La recollida es pot fer a mà o a màquina. El producte és molt suau i delicat. També s'aprofiteu les llavors d'aquesta planta, que tenen un 20% d'oli vegetal, tot i que no se'n va començar a treure profit fins ben entrat el segle passat.

L'ESPART

Un altre element usat per fabricar cordes era l'espart. Aquesta gramínia, però, donava un material molt bast, amb el qual es feien les «tronyelles», és a dir, les cordetes que servien per lligar les garbes d'aresta o els fogots que es feien amb la llenya dels boscos, llenya que servia per a tota classe de fons dels d'abans (de pa, de calç, d'obra, etc.).

L'espart és una herbàcia perenne originària del Mediterrani occidental, d'entre 60 i 100 cm d'alçada, que es fa en terrenys secs i esteparis. A més de cordes, se'n fan cabassos, catifes, sàrries o espardenyes, i també pasta per fer paper. Actualment, encara que

Auca dels oficis. Segle XVIII

CORDER

molt poc, es conrea al País Valencià. A Catalunya no hi ha conreu d'espart, tot i que en alguns indrets es pot trobar espart bord en estat salvatge.

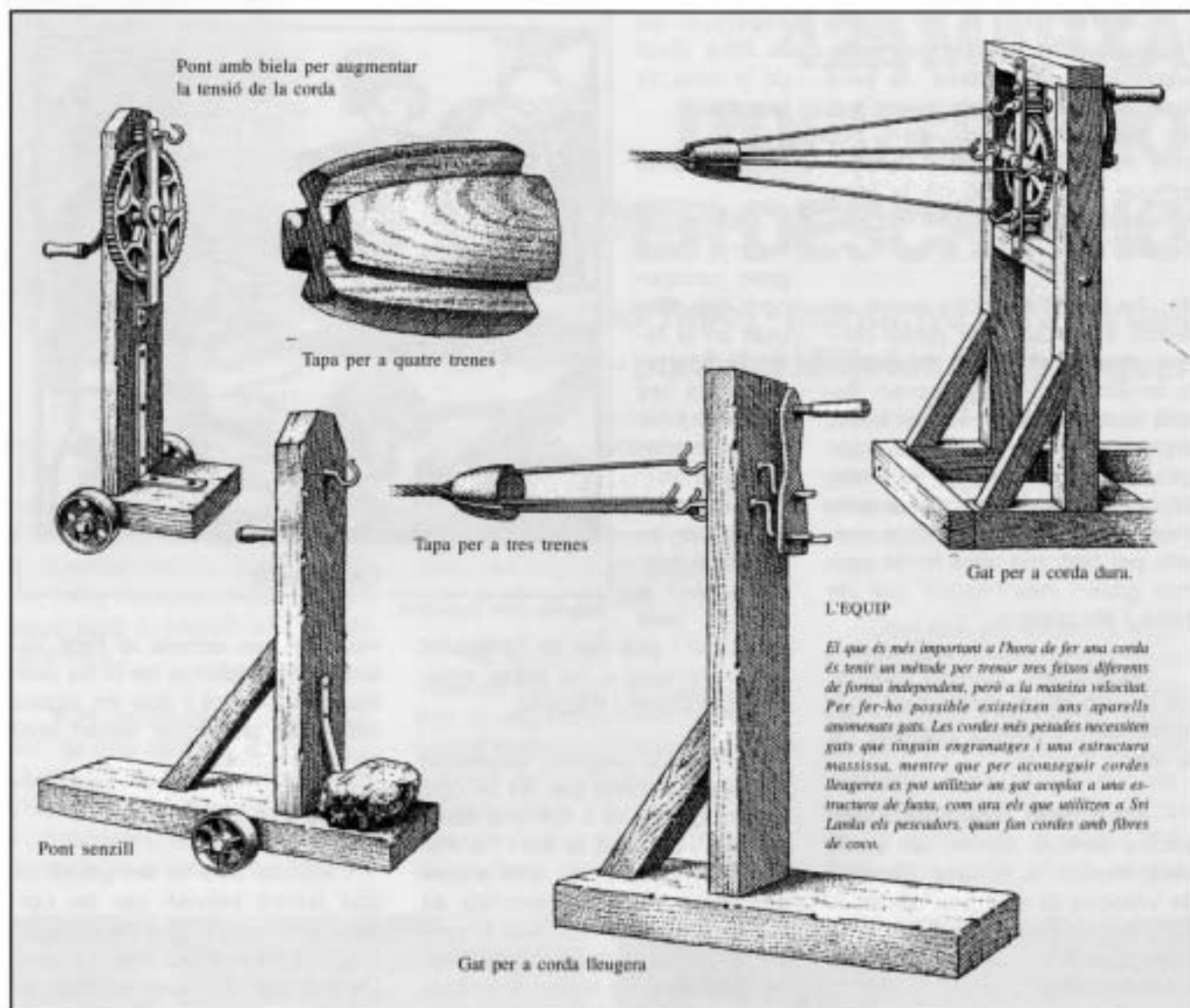
EL LLI

És una altra de les gramínies que també servien per fer cordes, amb unes propietats semblants a les ja esmentades abans. Dels grans de llavor se'n fa oli (oli de llinosa), i les fibres s'usen per al ram tèxtil. Una altra cosa és la qualitat d'aquesta matèria en comparació amb les altres, tot i que els teixits de lli s'empren més a l'estiu a causa de la seva frescor. D'aquesta planta, se'n coneixen més de 300 espècies, escampades pels països temperats i càlids dels cinc continents.

Quant a la seva antiguitat, sabem que ja es coneixia fa més de 7.000 anys a Babilònia i a l'Àsia, i fa més de 5.000 anys, a les muntanyes dels Alps, a Europa.

EL JUTE

Aquesta planta pot arribar a tenir fins a 3 metres d'alçada, i els procediments per a l'obtenció de la fibra tèxtil són els mateixos de les altres plantes. Els fils són molt bastos i s'empren per fer sacs, embalatges, catifes o tapisos i també soles d'espardenya.

L'EQUIP

El que és més important a l'hora de fer una corda és tenir un mètode per trenar tres feixos diferents de forma independent, però a la mateixa velocitat. Per fer-ho possible existeixen uns aparells anomenats gats. Les cordes més pesades necessiten gats que tinguin engranatges i una extractora massissa, mentre que per aconseguir cordes lleugeres es pot utilitzar un gat acoplat a una estructura de fusta, com ara els que utilitzen a Sri Lanka els pescadors, quan fan cordes amb fibres de coco.

Molts pagesos i gent del camp es feien les seves esparidenyes aprofitant els temps perduts a què els obligaven el fred i la pluja.

ATRIBUCIONS MEDICINALS

Aquestes plantes tan bastes i prohibides que avui descriu, també tenien la seva part medicinal - almenys la gent es pensava que n'eren-, de manera que se'ls atribuïen poders.

Algunes persones creien que la varietat de cànem índic (el que està prohibit) era el mateix «nepenthes» d'Homer "capaç d'embolcallar el cor més dissortat en un vel d'oblit i benestar". També es diu que barrejat amb altres plantes se'n preparaven cigarretes antiasmàtiques.

També es diu que les galli-

nes que menjaven llavors de cànem durant els mesos d'hivern, augmentaven la producció d'ous de manera anormal. És sabut que la producció d'ous en les gallines va en funció de la claror del dia: quan el dia s'allarga, elles ponen més (cosa que seria a partir de febrer), i quan el dia s'escurça (a partir de juny) la posta va de baixa. Hi ha un refrany avícola, que fa referència a aquest fet, que diu: «Per la Candelera l'ou endarre- ra.», és a dir, quan augmenta la posta hi ha més oferta i el preu baixa. Compte, però, amb les contraindicacions del cànem; segons Galeno, si es mengen llavors en massa quantitat, s'arruïna la virtut genital.

Les atribucions que té el cotó en els quiròfans i farmacioles (incloses les domèstiques) són conegudes de sobres. La ingestió

mesurada de llavors de cotó afavoreix la producció de llet en les vaques i també en les dones lactants. L'oli derivat del cotó era recomanat per afavorir l'expulsió i l'eliminació intestinal dels cucs anomenats «solitària». A aquest vegetal, se li atribueix una virtut contrària a la del cànem: el fet de menjar el moll de la llavor del cotó augmenta la producció espermàtica de l'home.

El lli també té diverses atribucions, una de les quals és la d'afavorir la desinflamació dels pits de les mares lactants si s'apliquen cataplasmes fetes amb la llavor i l'oli d'aquest vegetal.

ELS CORDERS A VILANOVA

La família Company ha estat, des de molts anys, l'última a fer cordes a Vilanova i comarca

(sé que entre el món rural eren coneguts pel «corder», això volia dir que no n'hi havia cap més). Estaven instal·lats al carrer de Santa Anna, al núm 36, on a més d'habitatge hi tenien el magatzem que era on preparaven part de la feina.

Però no tota la feina la podien fer a la casa del carrer de Santa Anna; necessitaven un espai obert i gran, que tenien en un hort cap als afores, concretament pel camí que portava al de les Roques del Pelut. A aquest camí també se l'anomenava del Banderer, i popularment, camí fondo, tota vegada que les parets, a banda i banda, eren molt altes. Sortia d'on ara hi ha la plaça de Catalunya, i encara en queda un tram convertit en passatge, batejat amb el nom de passatge de l'Indià, que porta cap al mercat Sant Jordi i al carrer del Dr. Fleming.

On ara hi ha el creuament del carrer Jardí amb el carrer Josep Coroleu era on tenien el terreny i l'espai obert per fer les cordes. Pels costats d'aquest camí, hi havia les sínies de l'Indiano (la casa és la que hi ha a la plaça

de Catalunya, que té unes arcades al primer pis), hi havia també la sinia de l'Alegret, assentada on hi hagué l'antiga fàbrica de filats i teixits Samà Bresca i Comp., que en aquelles primeres dècades del segle havia fet fallida (actualment el solar i la casa de l'Alegret són força localitzables al carrer de l'Aigua núm. 122). Finalment, enfront del camí, hi havia un portal molt alt pintat de blau que tancava la propietat de la família Pascual (de renom, Mort de Dins), antic metge i batlle famós de la Vilanova de després de la guerra. En aquest punt el camí es bifurcava.

A Vilanova, el primer de la família en aquest ofici sembla que fou l'avi, que es deia Joan Company Bernadó, i que, segons la seva néta, era nascut a Torredembarra d'on va venir amb l'ofici après.

El seu fill, que es deia Joan Company Bages, va aprendre i va continuar amb el mateix ofici de corder, igual com ho va fer el seu fill, Francesc Company Garriga, mort fa pocs anys, que fou l'últim d'aquesta nissaga. A aquest últim ja el van «jubilar» les noves tecnologies i la producció indus-

trial i sintètica de cordes.

A Vilanova, també hi havia un altre aficionat a fer cordes, tot i que no hi tenia plena dedicació. Li deien «Gervasi», també era veí del mateix camí i es veu que sabia de què anava l'ofici i que hi devia estar força preparat.

Joan Lluís Sivill i Vergés

Bibliografia:

Plantas Medicinales, Pius Font i Quer. Editorial Labor, 1995

Gran Enciclopèdia Catalana, vol. 4, 6, 7

Història Natural dels Països Catalans, vol. 4

Oficis que es perden, David Griñó. Editorial Millà, 1981

Enciclopèdia Encarta Microsoft

Artes i Oficios de Ayer. Janh Seymour, 1990

Dites i Tradicions Populares referents a les Plantes, Cels Gomis i Mestre. Ed. Montblanc, 1983

Els Carrers de Vilanova i la Geltrú, vol. 2, A. Castells, J. Sabater, J. Virella. 1988

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

50è Aniversari

(1955 – 2005)

Encara que sembli prematur, s'està formant una comissió a l'entitat per preparar aquest aniversari tan especial i a la vegada tan emblemàtic.

Tots els socis que estiguin interessats a participar-hi, poden comunicar-ho al secretari de l'entitat, Andreu Ferrer, com a màxim el dia 30 de setembre d'enguany.

Durant el mes d'octubre, les persones que s'hi hagin apuntat seran convocades a una reunió de constitució de la comissió.

LA SERRA D'AUBENÇ

Les serralades prepirinenques que limiten pel nord la depressió de l'Ebre, tenen totes un atractiu especial. El Montsec, el Port del Comte, els Rasos de Peguera... són les primeres elevacions importants venint del sud i, per tant, uns miradors excepcionals sobre la plana. En algunes ocasions, si les muntanyes més properes en direcció nord són una mica més baixes, la vista sobre una part dels Pirineus és també important.

Aquest és, sens dubte, el cas de la serra d'Aubenc, la qual, amb els seus 1.611 m del punt més alt, el tossal del Coscollet, domina tota la vall del Segre, la Noguera, el Solsonès i el Bages fins a Montserrat, i cap al costat del Berguedà i Osona, fins al Montseny. Més properes a nosaltres, i a l'altre costat del Segre i del pantà d'Oliana, tenim la serra del Turp i les muntanyes d'Odèn i del Port del Comte.

Mirant cap al nord, la vall del Segre ens porta cap a les muntanyes d'Andorra i la Cerdanya, amb una característica i molt interessant perspectiva del Cadí que, de la mateixa manera que el Montsec, al costat oposat, sembla talment una onada. Les muntanyes del Pallars ens criden de seguida l'atenció amb el Salòria en primer terme i una visió especialment bonica de la Pica d'Estats. Més a l'esquerra, darrere la imponent muralla del Boumort, el Montsent de Pallars domina el panorama. Més enllà, altres pics nevats que ja se'ns fa difícil identificar.

El Montsec el tenim molt proper, i als nostres peus, les entranyables muntanyes de Sant Honorat i el Corb tanquen la visió. Tot un esclat de natura, tota una colla de sensacions i de records. Tot contemplant el panorama, anem revivint excursions

fetes, valls, cims i carenes que algun dia vam resseguir i que avui formen part de l'espectacle.

Feia anys que tenia previst fer una excursió a la serra d'Aubenc, i sempre m'ho havia im-

Sant Miquel de les Masies. Foto: Salvador Butí

La Vall d'Aubenc des de dalt de la serra de l'Aubenc. Foto: Salvador Butí

El Boumort, a primer terme, i el Pirineu nevad, a segon terme, amb el Montsent de Pallars. Foto: Salvador Buti

pedit alguna o altra circumstància, i ara l'oportunitat ha vingut amb el ressorgiment de la Secció de Muntanya. És una llàstima que una excursió d'aquesta categoria no hagués atret a més companys; l'altre dia només n'érem set.

Vam escollir l'itinerari que, sobre el mapa i estudiant les diverses propostes, ens va semblar més elegant: es tractava de sortir de prop de la carretera, a poca distància de Coll de Nargó, i intentar seguir una carena que, encinglerada per un cantó, condueix a la zona alta de la serra i al cim del Tossal del Coscollet. Tota la pujada és interessant i la presència constant de la cinglera li dona un toc de grandesa. El camí pròpiament dit no existeix, es tracta de seguir senders desdibuixats i en molts trams ni això, fins molt a prop del cim culminant, on s'enllaça amb una pista forestal. Per seguir-lo, doncs, cal fer servir el sentit de l'orientació, el mapa, la brúixola i l'altímetre, i aquest altre sentit que de mica en mica l'experi-

ència et va donant, encara que de tant en tant no t'estalvia alguna marrada.

El problema de l'itinerari és que és llarg, i sortint de Vilanova al matí, a una hora prudencial, un dia de febrer, amb les poques hores de llum que hi ha, l'horari se'ns va complicar i a quarts de quatre encara érem dalt de la serra, i amb molt bon criteri vam decidir baixar utilitzant la pista forestal durant un bon tram, en comptes de l'itinerari previst cap a la Selva d'Aubenç, ja que amb les dificultats de trobar el camí hi havia el perill que se'ns fes fosc. Tot i així, vam arribar als cotxes quasi a les fosques.

Uns dos quilòmetres i mig abans d'arribar a Coll de Nargó, en direcció a la Seu d'Urgell, per la carretera C-1313, surt a l'esquerra una pista forestal en no gaire bon estat que porta a l'ermita de Sant Miquel de les Masies. Nosaltres vam deixar el cotxe en un dels primers revolts, a uns 610 m d'alçada, i en cosa

de 20 minuts érem a l'ermita. Ens vam trobar davant d'un magnífic exemplar d'edificació romànica que va entretenir-nos per fer fotografies, i a la vegada vam començar a contemplar un paisatge cada vegada més obert i a fer comentaris sobre el magnífic dia que feia i l'excel·lent visibilitat que hi havia. A partir d'aquí, primer per un corriol i després per un bosc cremat i sense camí, de mica en mica, vam anar a buscar un coll a la carena de la nostra esquerra que, amb més o menys continuïtat, ens havia de portar a dalt d'Aubenç.

Una vegada al coll, prop de les runes d'una antiga masia, vam continuar pel que ens va semblar la carena principal, i poc després ens vam trobar situats dalt d'un turó. Des d'on vam veure que aquell no era el camí a seguir, si no volíem fer un salt de molts metres. Retornats a la masia enrunada, vam seguir un corriol que ens va portar a una altra edificació ruïnosa, en unes feixes mig abandonades, des

d'on definitivament vam enfilel el fil de la carena, amb el barranc de la Selva d'Aubenç a l'esquerra. Des de l'ermita havíem fet més de mitja hora de camí.

La pujada per la carena és fa tota sense un camí marcat, però és evident: si vas cap a l'esquerra, una cada vegada més impressionant cinglera t'avis de l'error, i si vas cap a la dreta, el pendent de la muntanya i la frondositat de la vegetació, també. Per tant, una mica per allà on es pot, es va pujant per un pendent no gaire fort però constant. L'ermita de Sant Miquel està situada a uns 720 m i aquesta carena no para fins a uns 1.300 m, després d'una bona hora més de marxa efectiva, sense sumar les necessàries parades per descansar, menjar una mica, fotografiar i fer-la petar.

En un moment determinat, la cinglera es desvia sobtadament a l'esquerra i nosaltres penetrem dins el bosc per uns pendents que durant algunes estones són força forts. Anem a parar a la capçalera del barranc del Boter, davant mateix del Tossal del Faig; de fet, hem envoltat per la dreta una branca de la serra. Ara ens proposem de rodejar, també per la dreta, el Tossal del Faig, utilitzant una altra vegada la tècnica de circu-

Els components de l'excursió a la carena de la serra de l'Aubenç. Foto: Carles González

lar per entre el bosc trobant de tant en tant restes de corriol que es perden quasi tan ràpid com s'han trobat.

Una hora més tard, arribem a una zona plana on hi ha una pista forestal. Un lloc apte per reposar i deixar passar una mica l'estona. Estem a uns 1.500 metres. Si continuem pel fil de la carena, que ara ens amaguen uns pins, pujariem al Tossal de Remolins, de 1.583 m, però sembla que no és un pic gaire diferenciat de la carena, i decidim agafar la pista que, segons el mapa, ens portarà al Coscollet.

De cop i volta, al cap d'uns 25 minuts de pista, ens trobem

abocats a l'impressionant clot dels Solans, sobre el qual se'ns presenta, magnífica, la vertical muralla de la cara nord del Coscollet. Ara només cal seguir la pista i en uns 20 minuts més som al punt culminant de la serra d'Aubenç: el Tossal del Coscollet, a 1.611 metres d'alçada. En total, han estat quasi quatre hores de temps efectiu.

Abans ja he explicat el que passa: és un dels millors miradors que hi ha al país, un lloc realment recomanable.

La tornada per la pista es fa una mica monòtona, tot i que ens permet contemplar, a vista d'ocell, la vall de Valldarques i tots els llocs que fa pocs mesos vam recórrer en una excursió de la Secció de Cultura.

En un moment determinat, decidim retornar a la carena refent el camí de pujada, per tornar a passar per Sant Miquel i retrobar els cotxes. Baixant, tardem unes tres hores i mitja; a quarts de deu iniciàvem la marxa i a un quart de set ens estem canviant els mitjons per poder iniciar la tornada a casa amb millors condicions pel que fa als peus.

Salvador Butí

Cim del Tossal del Coscollet, a 1.611 metres. Foto: Natí Salvadó

GR-3: un recorregut per la Catalunya interior **SOLSONA – MADRONA – L'ASCENSIÓ**

8a etapa: Solsona-Puigponts-Pinell de Solsonès-Can Casals-Madrone-L'Ascensió; 9 de gener del 2000; 35 participants; 26 km aprox.

Del temut efecte 2000, res de res. Els caminaires més o menys els mateixos, i els ànims més amunt que mai. Tot i les advertències del Manel Vidal que era una sortida per a "jabatos" (26,10 km), la gent no es va arronsar, i així ens trobàvem tots a 2/4 de 7 del matí d'un diumenge de gener d'un acabat d'estrenar 2000, l'endemà d'un dissabte nebulós i boirós que ens feia témer el pitjor.

Embarquem en autocar direcció a Solsona on baixarem només per esmorzar, perquè encara que ens toca començar des d'aquesta població, el fet que hi ha un bon tros asfaltat ha fet decidir la Junta (???) començar des de Torregassa, més enllà de la capital. Després d'un bon esmorzar, doncs, continuem en autocar fins a Torregassa (920 m alt) i allà comencem l'itinerari, quan són aproximadament les 9 del matí. Les propassades festes nadalenques i de Reis, amb els consegüents augments de pes i de volum, fan que alguns s'ho prenguin molt seriosament i acabada d'encetar la caminada ja no els veiem el pèl. Tot s'ha de dir, avui el nivell de l'itinerari ens assenyala que hi ha força tram de baixada, de la Serra de Torregassa cap a Pinell de Solsonès i Madrona, de cara ja a la veïna comarca de La Noguera, que encetarem en la propera etapa, avui no sortim del Solsonès.

Seguint les indicacions del dossier, deixem la carretera de Clarà i entrem al bosc. Una mitja hora després passem per davant del Mas Gaspar, al seu portal adovellat hi consta

la data de 1768, un magnífic mas d'aquells que tant ens agraden i que són tan abundosos al Solsonès. Una senyora treu el nas per una finestreta i tenim una curta conversa amb ella. Passat el mas, continuem per bosc per un tram conegut per Serrat dels Rovellons, la qual cosa fa obrir

els ulls i l'olfacte de molts caminaires. Continuem sempre per bosc i anant davallant suaument mentre passem per altres masies o caserius d'una arquitectura que fa caure d'esquena... Quines cases... El dia és gris i una mica ensopit, però només per aquestes vistes de masies, pi-

Mas Gaspar. Foto: Blanca Forgas

Magnífica masia en el camí de Pinell de Solsonès. Foto: Blanca Forgas

Els senderistes arriben a Pinell de Solsonès. Hi veiem l'església de Sant Miquel. Foto: Blanca Forgas

Lledoner monumental prop de Can Casals i el barranc de Pinell. Foto: Blanca Forgas

Cista megalítica que data aproximadament de l'any 3000 aC, prop de Sant Tirs. Foto: Blanca Forgas

nedes i terrenys de pasturatge ja val la pena caminar. Passem per Puigponts (780 m), cal Tonicoll (700 m) i fem cap al Torrent de Pinell (també dit riu de Madrona), que creuem mitjançant un pontet. Més endavant creuem el Barranc del mateix nom i salvant bifurcacions i cruïlles diverses anem a fer cap a les envistes de Pinell de Solsonès (650 m), el terme municipal del qual és a l'extrem de ponent de la comarca del Solsonès, al límit amb la Segarra, la Noguera i l'Alt Urgell. Fem una ullada ràpida a Sant Miquel de Pinell, que n'és l'església parroquial i centre d'un petit nucli de cases. Aquesta església ha perdut l'estructura primitiva a base de diverses reformes (una data a la portalada ens assenyalava l'any 1722).

Continuem fent camí, planejant i baixant suaument. El dia continua grisós però fa bona temperatura per caminar. Bifurcacions, cruïlles, un coll, una altra cruïlla i ja som a Cal Vila, ca l'Armengol i després d'un trencall albirem Can Casals, al costat d'un petit estany i un esplèndid i diríem que monumental lledoner, conclusió a la qual hem arribat després de moltes discussions i consultes prèvies amb els entesos en la família dels vegetals.

Deixem can Casals i baixem cap al barranc de Pinell en direcció a Sant Tirs, que veiem a l'altre vessant de la vall. Creuem un rierol i

topem amb una cista neolítica del 3000 aC (la Fossa del camí del Calsals). Creuem novament el torrent del Pinell i comencem a pujar suauement. Arribem a una pista que va del coll de Clarà a Madrona i passem a ran de la capelleta de Sant Tirs, capella on encara se celebra un aplec el dilluns de Pentecosta. Deixem un camí particular a Fines-tres, i passat un altre mas, aquest enrunat, continuem pista avall. Creuem altra vegada un barranc, aquest de Sant Tirs, i continuant per la pista fem cap a Ca l'Estany (520 m). Pocs minuts després albirem ja Madrona, l'església moderna i la rectoria i l'antiga parròquia de Sant Pere de Madrona, on fem cap tot seguit. Aquesta antiga església parroquial era una bella i àmplia construcció romànica, amb elements llombards, decorada amb pintures murals i una cripta, aquesta i part dels murs de l'església avui dia són esfondrats, com també s'han ensorrat l'antic castell de Madrona i la casa rectoral. Entre la nova església parroquial, gran edifici neoclàssic bastit el 1771-76, i la vella parròquia romànica hi havia una monumental creu de terme, de la qual resten només la base i uns trossos que es conserven a la parròquia. A pesar de tantes 'restes' i del dia gris i una mica fred, l'estam-

Capelleta de Sant Tirs. Foto: Blanca Forgas

pa és força atractiva.

Portem ja cinc hores ben comptades de camí i els estómacs ens comencen a avisar. De fet s'havia previst dinar a can Sangrà, masia que es troba a uns 20 minuts de Madrona, però alguns decideixen tirar avall i menjar al final de l'etapa, i uns quants ho fem al peu de l'església de Madrona, per gaudir del bonic entorn, tot i que el fred ens fa alleugerir el dinar i continuar endavant sense entretenir-nos-hi massa.

Després de ca l'Estany i Madrona el recorregut ja havia canviat de baixada constant a pujada. I així continuem després de dinar, tot i que no molt sobtadament. Passem per can Sangrà on a l'era ens ve a rebre un voluminós i valent gall dindi totalment blanc que s'hi posa bé per ser retratat.

Més endavant tornem a travessar el torrent, aquest anomenat de Sangrà, i agafem una pista que seguim una estona fins enllaçar amb un camí bastant perdedor que ens fa estar atent als senyals per a no perdre'ns. Ens anem apropant a les envistes de can Guardiola, i poca estona després ja fem cap a la carretera de Solsona a Sanaüja (a 720 m), on finalitza l'etapa d'avui i on trobem ja que ens esperen els autocars.

Han estat unes sis hores de camí amb un recorregut de 26,10 km, segons el dossier, però que realment no s'han fet gens pesats, un recorregut molt tranquil, entretingut i vistós. Cap a 2/4 de 6 de la tarda pugem novament a l'autocar que ens porta a Vilanova, mentre alguns escolten les incidències del partit de futbol del Barça i la gran majoria fa la corresponent capcinada. Una etapa més i ja en van vuit d'aquest recorregut per la Catalunya interior. Fins a la propera, que ens portarà a La Noguera (i no és per la rima!).

Blanca Forgas

Església romànica de Sant Pere de Madrona. Foto: Blanca Forgas

GR-3: un recorregut per la Catalunya interior **L'ASCENSIÓ - VILANOVA DE L'AGUDA**

9ª etapa: L'Ascensió (Madrona) - Santes Creus del Bordell - Sant Miquel - Vilanova de l'Aguda; 13 de febrer de 2000; 58 participants; aproximadament 12.5 km.

Potser fou a causa del record de les dificultats de l'última etapa o del temor de passar fred o de totes dues coses juntes; això no se sap, però el fet cert és que la participació d'aquesta sortida, tot i que era molt curta (només uns 12,5 km) fou molt reduïda. A les set del matí del dia 13 de febrer només érem 58 els qui ens aplegàrem a la plaça de l'Estació

de Vilanova amb la intenció d'agafar l'autocar que ens havia de portar fins a l'indret de l'Ascensió, proper a Madrona. Val a dir, però, que teníem una bona representació internacional.

Passats els cinc minuts reglamentaris d'espera per tal de tenir la possibilitat d'embarcar *in extremis* els tardans crònics, iniciàrem el viatge tot enfilant la ruta habitual de les últimes excursions. Així doncs, després de travessar Canyelles -sense parar, perquè la *colla dels quatre* tampoc venia-, passàrem per Manresa, per Súria i per

Cardona, i arribàrem finalment a Solsona poc després de les nou del matí. Cal esmentar que, a causa d'un greu error de planificació, el nostre incondicional amic Trullàs no va poder venir: ell, tal com havia fet en les últimes sortides, ens esperava en una gasolinera a l'entrada de Manresa, però aquesta vegada, com que la tornada ja no es feia per aquesta mateixa ruta, no hi havia possibilitat de retornar-lo!

Com ja havíem fet el mes passat, vàrem esmorzar al petit bar de l'estació d'autobusos de Solsona, i a tres quarts de

Santes Creus del Bordell. Foto: Salvador Butí

Castell de l'Aguda o de Valldàries. Foto: Salvador Butí

deu continuàrem l'itinerari vers l'Ascensió, seguint l'estreta i sinuosa carretera local que mena a Madrona. Aquest últim tram del viatge, que va durar més de mitja hora, va servir per pair i posar a lloc l'esmorzar, i així poder començar la caminada amb òptimes condicions físiques i mentals.

L'autocar ens va deixar una mica més endavant d'on haví-

em acabat l'últim dia, prop d'una antiga escola rural avui tancada, en un indret que els mapes anomenen l'Ascensió, sense concretar massa si es tracta d'un topònim que designa un turó, una vall o una antiga edificació. Allí començarem l'etapa; passaven cinc minuts d'un quart d'onze i el dia es presentava magnífic.

D'entrada, després de pas-

sar a frec de l'abandonada escola rural, vàrem fer una lleugera baixada per acostar-nos a can Mases, i així vàrem arribar al fons del barranc de l'Infern que, tot i el seu nom, és un indret molt bucòlic i gens infernal. Un cop creuada aquesta clotada, ens enfilàrem per un camí que feia de bon pujar, fins arribar a la carena on vàrem trobar la pista procedent de Sanaüja. Tot seguint aquesta pista, abans de les onze ja havíem arribat a l'ermita de les Santes Creus del Bordell, punt on era previst fer el primer reagrupament. Vàrem descansar una estona en aquest bonic indret, tot gaudint de la gran panoràmica de la vall de Sorribes; al fons de la vall ja s'albirava el nostre objectiu: el poblet de Vilanova de l'Aguda.

El sender va continuar per un corriol carener que anava a passar pel costat de la historiadada Creu dels Lladres. En els laterals del sòcol de la creu s'explica, amb tot de pèls i senyals,

Església de Sant Miquel del castell de l'Aguda. Foto: Salvador Butí

la història d'un robatori, la posterior persecució dels lladres i la seva presa final; és a dir, una història de lladres i serenos *avant la lettre*. Poc després, el corriol desembocava en una pista recentment desbrossada que segueix la carena de l'arc de muntanyes que encercen la vall de Sorribes. Així, per un camí d'amplis horitzons, ens apropàrem a la gran casa de Formiguera on s'havia previst fer el segon dels reagrupaments. Abans d'arribar-hi, però, en un tram una mica indefinit, van haver-hi algunes marrades que sortosament no van transcendir.

Arribats a can Formiguera, prop de les dotze del migdia i amb un temps esplèndid, descansàrem una estona a la vora de la gran bassa d'aquesta magnífica propietat. Alguns dels més inquiets aprofitaren el temps per investigar el sistema hidràulic de pous i cisternes relacionats amb la gran bassa; d'altres, s'aproparen fins a la petita capella situada enfront del casallot. Després del merescut descans, continuàrem, encara seguint la carena, vers l'ermita romànica de Sant Miquel del Castell o de Valldàries, on era previst fer l'últim dels reagrupaments. Aquesta ermita, situada als peus del turó on hi havia el

castell de l'Aguda, és una notable edificació amb finestres espiellades i un absis amb boniques arcuacions llombardes. Encara resten alguns murs del castell. Malauradament, el petit cementiri que hi ha al seu costat s'ha modernitzat de manera excessiva.

A partir de l'ermita de Sant Miquel del Castell, el sender començà a baixar per una petita i tancada vall fins arribar al fons d'un torrent que varem creuar per enfilarnos per l'altre vessant i, així, anar a trobar el camí del cementiri de Vilanova de l'Aguda. Seguint aquest camí, arribàrem a l'entrada del poble a quarts de dues del migdia; travessàrem el nu-

Carrer de Vilanova de l'Aguda. Foto: Salvador Butí

cli urbà passant pel seu típic carrer Major, que té un pas cobert amb arc apuntat i que és creuat per petits carrerons secundaris, i així, després de passar per davant de l'esglésiola de Santa Maria, trobàrem l'autocar que ens esperava a la part baixa de la població. Els qui no van esperitats pel món també tingueren ocasió d'admirar el plafó commemoratiu de la primera trobada de municipis catalans amb el topònim de Vilanova, en total onze, que es va fer l'any 1994 a Vilanova de l'Aguda.

Cap allà les dues, l'autocar ens va portar fins a Ponts, on dinàrem, i a les cinc de la tarda sortíem cap a Vilanova seguint la ruta de Calaf i Igualada. Abans de les set ja érem a casa.

Vilanova de l'Aguda. Foto: Salvador Butí

Agustí Poch

GR-3: un recorregut per la Catalunya interior **VILANOVA DE L'AGUDA - OLIOLA**

10a etapa: Vilanova de l'Aguda-ermita del Castellar-Sant Pere de Ponts-Ponts-Oliola; 19 de març del 2000; 65 participants; 15,6 km aprox.

Després de les disbauxes carnavalesques i dels neguits electorals, és comprensible que hi hagués un cert confusionisme entre els senderistes; això féu que molts d'ells no recordessin fins l'últim moment que havien d'apuntar-se a la sortida, la qual cosa motivà un cert *overbooking*. Així doncs, amb unes cinc o sis persones a la llista d'espera i amb l'esperança que hi hagués alguna baixa d'última hora, ens concentràrem una mica abans de les set del matí del dia de sant Josep a la plaça de l'Estació de Vilanova amb la intenció de fer una nova etapa del GR-3.

El fet que l'autocar arribés quan ja eren gairebé les set incrementà l'estat de nerviosisme imperant, perquè no estava gens

clar si finalment hi cabríem tots; cas que no fos així, alguns haurien de pujar amb cotxe, amb les inevitables molèsties que això comporta. En obrir-se les portes de l'autocar es produïren grans corredisses per ocupar un seient, i l'organització tingué grans dificultats per aconseguir que es respectessin els llocs reservats per a la colla de Canyelles i la família Trullàs. Un cop es calmà el galliner i cadascuna de les aus era al seu pal, es comprovà que únicament faltava una plaça! Aquesta plaça podia ser la que es reserva a la persona que fa de guia i que és situada al costat del conductor, i que normalment no s'ocupa; però aquesta vegada estava ocupada perquè la senyora del conductor havia vingut! Sortosament, la senyora es va oferir a no venir per tal que poguéssim ocupar la seva plaça; d'aquesta manera, plens fins al terrat, vàrem iniciar el viatge amb només cinc minuts de retard sobre l'hora prevista (tot un èxit).

A Canyelles, recollírem la colla habitual, i a Igualada, el Sr. Trullàs i la seva filla. A partir d'Igualada,

Una creu en el camí. Foto: Salvador Butí

l'aguda, el conductor va decidir anar per Calaf, amb la qual cosa, segons els qui no dormen, tinguérem un bon festival de revolts. Una mica abans de les nou del matí arribàrem a Ponts on esmorzàrem, i a dos quarts de deu l'autocar ens portava vers Vilanova de l'Aguda per tal de començar l'excursió.

Ja eren gairebé tres quarts de deu quan iniciàrem la caminada, tot seguint el camí de l'ermita de Santa Perpètua, pujant lleugerament; ben aviat constatarem que, a causa de la sequera dels últims temps, la companya omnipresent de tota l'excursió seria la pols que ens obligaria a caminar amb cura per tal de no empolsinar-nos més del compte.

Després de seguir el camí fins

Ermita del Castellar. Foto: Salvador Butí

El campanar de la restaurada església de Sant Pere de Ponts. Foto: Salvador Butí

gairebé arribar a la carretera que va de Ponts cap a Oliana vàrem continuar per un senderol carener que en un no res ens portà fins a la petita i bonica ermita del Castellar on vàrem fer el primer reagrupament. Els qui no van a velocitats supersòniques, poc abans d'arribar a l'ermita van poder observar una curiosa cisterna excavada a la roca al costat del camí. Malgrat la situació privilegiada de l'ermita, just dalt de la carena, la panoràmica que tinguérem era més aviat reduïda a causa de la gran calitja que hi havia.

Continuant per la carena, poc després arribàrem al gran mas fortificat de Can Castellar; tot seguit davallàrem vers el llit del barranc de Valldans, el qual seguïrem aigües avall per una bona

pista. Una mica més endavant, després de passar pel costat d'una granja amb un camp d'ensinistrament de cavalls, començàrem a pujar vers Sant Pere de Ponts on arribàrem a tres quarts de dotze i on era previst fer una parada per tal de poder visitar aquest notable monument. Un senyor molt amable de l'Associació d'Amics de Sant Pere ens va acompanyar a fer la visita tot comentant els treballs de reconstrucció que s'hi havien fet.

A un quart d'una baixàvem cap a Ponts on uns quants no pogueren resistir la temptació i optaren per acabar l'excursió i quedar-se a Ponts a fer el vermut. La resta continuàrem vers el riu Llobregós, el qual, després de travessar-lo per un petit pont,

vàrem vorejar un bon tros seguint un camí no tan empolsat. D'aquesta manera arribàrem a la carretera que mena a Oliola i que actualment s'està ampliant per tal de facilitar el pas dels camions que han de portar les escombraries a l'abocador que s'ha previst fer en aquesta zona. Aquest abocador ha originat un fort rebuig per part dels veïns del poble, tal com vàrem poder constatar en arribar al bonic poblet d'Oliola ple de pancartes en contra del projecte i de l'alcalde que l'ha autoritzat.

Mentrestant esperàvem els últims de la colla, alguns senderistes s'enfilaren fins a l'església que domina la població; la resta va decidir que ja s'hi pujaria el pro-

Interior de Sant Pere de Ponts. Foto: S. Butí

per dia abans de començar a caminar. A tres quarts de dues l'autocar ens portava cap a Ponts on vàrem dinar.

A dos quarts de cinc de la tarda marxàvem cap a Vilanova desfent el camí del matí, és a dir, passant per Calaf i per Igualada on vàrem deixar la família Trullàs. Malauradament, abans d'arribar a Vilafranca, ens trobàrem amb un greu accident que ens va tenir aturats més de tres quarts d'hora enmig de les bucòliques vinyes del Penedès. Tot i això, a un quart de vuit ja érem a casa.

Agustí Poch

Oliola, al final del trajecte. Foto: Salvador Butí

Notícies i comentaris

LA VALL D'ÀRREU, ENTRE L'AMENÇA I L'ESPERANÇA

Situem la vall d'Àrreu en el sector nord-occidental dels Pirineus catalans, al nord-est del massís de Beret, el qual es troba entremig de la Noguera Pallaresa i la Bonaigua. Forma part de les anomenades Valls d'Àneu, límit nord del Pallars Sobirà quan connecta amb la Val d'Aran. La vall d'Àrreu és una vall verge i només s'hi pot accedir a peu. És tancada, per la seva part alta, pels tucs del Muntanyó d'Àrreu, del Rosari i de Marimanha, i encara no té cap accés rodat per a vehicles. La vall és un hàbitat d'espècies en perill d'extinció, a més d'estar classificat de protecció prioritària en la Campanya WWF/ADENA de boscos europeus. Des de l'any 92, la zona està declarada d'interès natural (PEIN) per la Generalitat de Catalunya. A més, limita amb la zona perifèrica del Parc Nacional d'Aigües Tortes i Estany de Sant Maurici, i està considerat com un marc natural únic.

Però sorgeix el conflicte quan l'asseguradora Catalana-Occidente, principal accionista de l'estació d'esquí Baqueira-Beret, adquireix la vall d'Àrreu per promocionar i vendre més de 5.000 apartaments i diferents hotels, a més d'expandir les pistes d'esquí amb 14 telecadires a la vall, amb sortida des de Sorpe, i connectar-se amb Baqueira-Beret. S'han d'afegir a tot aquest desgavell, grans aparcaments a la zona de l'ermita de la Verge de les Ares, sota la Bonaigua, i més telecadires per enllaçar la vall i altres instal·lacions i serveis diversos, la qual cosa faria encara més

gegantina aquesta estació d'esquí. És evident que tots aquests projectes se salten olímpicament el PEIN, sobretot si ja sabem que des de l'any 95, l'empresa Baqueira-Beret ha estat denunciada i sancionada diverses vegades per obres il·legals. Però des de les nostres administracions s'ha estat tolerant tot el que fa Baqueira-Beret, i pel que sembla també s'autoritzarà la destrucció de la vall d'Àrreu.

Mentrestant, la Plataforma pel Desenvolupament Sostenible dels Massís de Beret ofereix alternatives viables sense destruir la vall, i proposa una unió amb telecabina des de la zona de la Verge de les Ares fins a la Bonaigua, donant sortida als esquiadors que vinguessin per les valls d'Àneu. No cal dir que des d'aquestes planes els donem tot el suport que calgui, i esperem que almenys es pugui aconseguir l'alternativa proposada, que els estralls siguin els menys possibles i que no ens malmetin una de les poques zones verges del nostre Pirineu.

TORRE DE GUAITA CONTRA INCENDIS AL CIM DE LA TALAIA

La muntanya vilanovina que ens dona el nom, la Talaia, de 279 metres, ostentarà aquest estiu una torre de vigilància per detectar incendis forestals. Aquesta torre ha estat promoguda per l'Ajuntament de Vilanova, i més concretament per la regidoria d'Acció Territorial. S'espera que estigui en funcionament a principi d'estiu.

La torre, que pel que sembla serà desmuntable per quan s'acabi la temporada, no realitzarà només la vigilància del nostre terme municipal, sinó

també dels municipis veïns de Cubelles i Castellet, i especialment de la zona del Parc del Foix. Esperem i desitgem que aquesta vigilància permeti controlar qualsevol focus d'incendi dins l'àrea prevista i pugui evitar l'extensió dels incendis forestals.

DEBAT SOBRE ELS PARCS EÒLICS

Sempre hem demanat l'ús d'energies alternatives i el no malbaratament dels recursos. En aquests últims temps anem veient com prolifera la implantació de parcs eòlics a les diferents comarques catalanes. Actualment, a Catalunya, hi ha quatre parcs en funcionament i més de vuitanta expedients en tràmit. És, per tant, un tema d'actualitat relacionat amb el medi ambient.

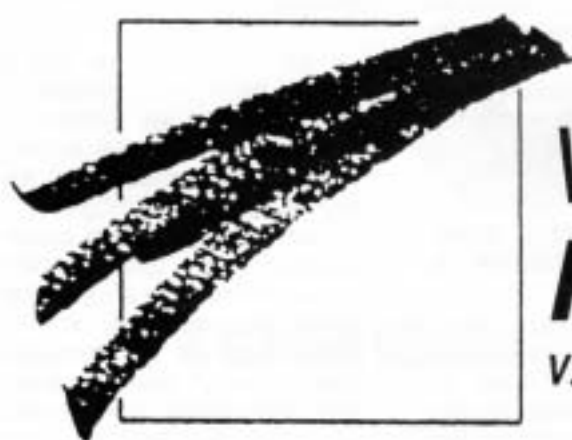
En un moment en què el nostre país està sotmès a grans canvis, les infraestructures i els interessos econòmics sovint passen per sobre de valors paisatgístics i naturals. Des del món excursionista, volem conèixer com pot ser compatible amb el respecte al medi natural una energia de les anomenades alternatives, i com les energies alternatives poden anar substituint les energies convencionals (nuclears, tèrmiques, etc.).

Per tot això, la Secció de Cultura de la Talaia organitza l'acte *Els parcs eòlics a debat*, que tindrà lloc el dia 26 de maig del 2000, a 2/4 de 9 del vespre, al local social, amb la participació de persones de diversos camps que debatran aquesta qüestió des de diferents visions.

la lionesa

PASTISSERIA

Santa Eulàlia, 6 - Tel. 93 893 02 99
VILANOVA I LA GELTRÚ

VIATGES
INTERGAVA

V. INTERNACIONAL GAVA, S.A. G.C. 129

LA VOSTRA AGENCIA DE CONFIANÇA
US OFERIM TOT TIPUS DE SERVEIS I PRODUCTES
A MES DE LA VENDA DE BITLLETS D'AVIO I TREN

OFERTES ESPECIALS PER ALS SOCIS DE L'A.E.TALAIA
CONSULTEU-NOS... US ESPEREM!

C. Almirall Colom, 6 - Tel. 93 814 43 53 - Fax 93 814 28 07 - VILANOVA I LA GELTRÚ

El plaer de comprar

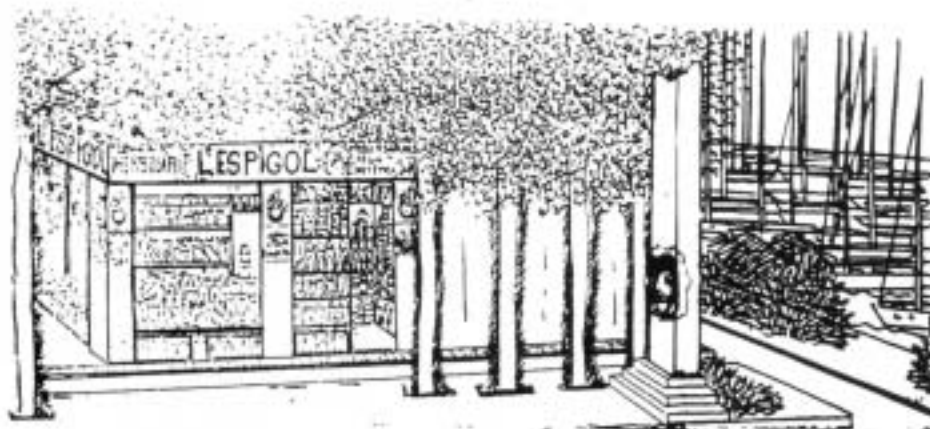
Botiga a Vilanova

c/ Dr. Zamenhof, 28 - Tel. 93 815 92 14

P La compra fàcil
PASSEIG MARÍTIM - SEGUR DE CALAFELL

HERBOLARI L'ESPIGOL

Herbes, dietètica, formatges i especialitats

GRAN
ASSORTIT
DE
PRODUCTES
ENERGÈTICS
PER A
ESPORTISTES

Rambla de la Pau, 103 - Tel. 93 815 13 11 - 08800 Vilanova i la Geltrú

El Giraldo

«EL BUEN TAPEO»

junt a la Piscina Municipal

C/ Pelegrí Ballester, 19-21
Tel. 93 815 62 02

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

 **INTERSPORT
OLARIA**

TOT PER A L'ESPORTISTA

A Vilanova:
Pl Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Francesc Macià, 101

A Vilafranca:
La Parellada, 18

Al Vendrell:
Àngel Guimerà, 32

Intersport Olaria us ofereix un bon assortit de botes, motxilles i sacs per a tot tipus d'excursió i senderisme. Amb el suport de les marques

**McKinley
Alpina
Boreal**

**Ferrino
Coleman
Chiruca**

**Salomon
Line 7
Petzl**

**Trango
Columbia
Polar Mountain**

que et garanteixen un bon material per a cada ocasió.

I a més, durant aquest mes, els socis de La Talaia us podeu beneficiar d'un 10% en els articles de muntanya